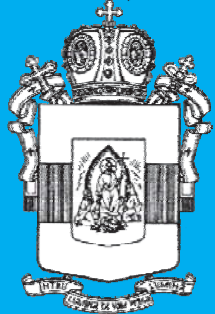

“Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura” (Marcu 16, 15)

MISIONARUL

Publicație a Mitropoliei Basarabiei • Fondată în 1929 de Mitropolitul Gurie Grosu • Serie nouă • Anul II • Nr. 8 (19) • august 2005 • Prețul 1 leu

Din sumar:

Agenda liturgică și pastoral-administrativă a ÎPS Mitropolit și Exarh Petru Pag. 2

Vasile Țepordei: Scrieri alese Pag. 3

Din spiritualitatea ortodoxă românească
PACEA INIMII Pag. 4

Biserica și sectele
Cauze ale pătrunderii sectelor Pag. 5

Țara Sfântă riscă să rămână fără creștini Pag. 6

La Arad a fost descoperită o biserică din secolul al XI-lea Pag. 7

Biserica “Sf. Nicolae” Domnesc din Iași Pag. 8

Sfântul Ioan de la Neamț-Hozevitul

Acest prea ales vas al lui Dumnezeu a văzut lumina zilei în pământul binecuvântat al Moldovei la 23 iulie 1913, în satul Crăiniceni, comuna Horodiștea, județul Dorohoi, din binecredincioșii părinți Maxim și Ecaterina, lucrători ai gliei străbune, plini de credință, cu viață curată și temători de Dumnezeu, primind la botez numele de Ilie.

După moartea timpurie a mamei sale, petrecută la numai șase luni de la naștere, și apoi moartea tatălui său, căzut erou pe front, în războiul din 1917-1918 pentru întregirea neamului și pentru apărarea patriei, pruncul a fost luat în grija bunicii sale.

Bunica lui, Maria, văduvă de mai mulți ani, renunță la dorința sa mai veche de a intra în rândul monahiilor și se dedică creșterii și educării nepotului. Ea l-a deprins cu rugăciunea către Dumnezeu, Tatăl orfanilor, i-a imprimat adevărata evlavie creștină, i-a insuflat dragostea de cele sfinte și respectul față de oameni.

Pe când avea numai 11 ani, pierde și dragostea bunicii sale Maria, care trece la cele veșnice. Ea a rămas în memoria lui chip sfânt, pe care nu a uitat-o niciodată. Aceasta se vede în duioasa poezie „Dorul Bunicii”, în care face analogie cu pilda unor sfinte femei, precum: Antuza, Marcrina sau Nona. În aceste versuri, se poate vedea rolul bunicii în formarea religioasă și morală a Sfântului.

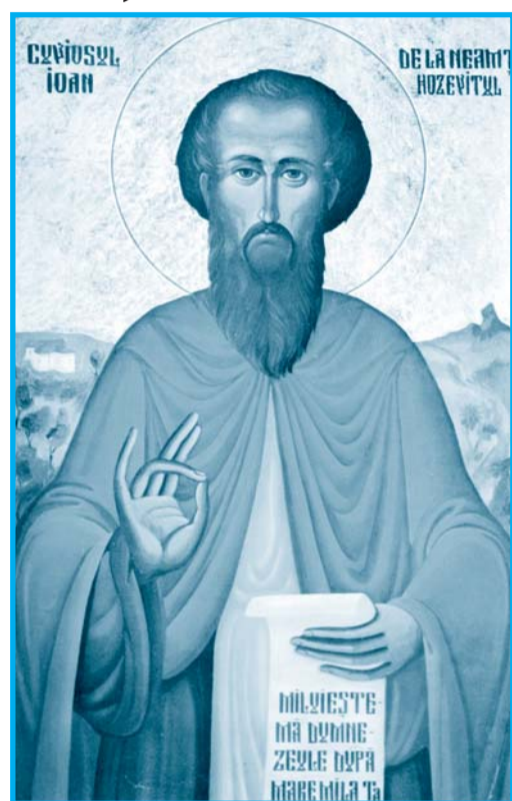
Cuviosul Ioan a urmat școala

primară în satul natal, după care a absolvit gimnaziul „Mihail Kogălniceanu” din Lipcani (jud. Hotin), susținând bacalaureatul în 1932, cu rezultate foarte bune. În timpul școlii nu i-au lipsit cartea de căpătâi Sfânta Scriptură, Viețile Sfinților și alte cărți de zidire sufletească.

La vârsta de 20 de ani, simțind chemarea dumnezeiască și ca urmare a formării sale duhovnicești își îndreaptă pașii spre Mănăstirea Neamț, în ziua praznicului de la 15 august, închinat Adormirii Maicii Domnului. Dumnezeu a rânduit ca cererea sa de închinoviere în mănăstire să fie primită de starețul de atunci, viitorul Patriarh al României, Nicodim.

L-a atras spre această viață, cum singur mărturisește mai târziu, „*frumusețea slujbelor, mai ales cele de noapte, blândețea călugărilor, iscusința duhovnicilor, liniștea munților și darul Sfântului Duh*”. Descoperă acum scrierile Sfinților Părinți și alte scrieri sfinte pe care le citește cu multă stăruință. Aici, la Neamț, a primit chipul îngeresc al călugăriei la data de 8 aprilie 1936, în miercuria Sfințelor Patimi, fiind tuns în monahism de către starețul Vasile Moglan, viitor episcop.

Citirea Patericului trezește în el

o dorință mai veche, de a ajunge la Locurile Sfinte. În anul 1936, după post și rugăciune, mărturisindu-se și împărțându-se, a plecat spre Țara Sfântă. Cu evlavie calcă pe urmele Mântuitorului, închinându-se la Sfintele Locuri din Ierusalim, Betleem, Hebron și altele, după care cuviosul Ioan viețuiește mai întâi într-o peșteră din pustia Iordanului.

Continuare în pag.2

MISIONARUL

poate fi abonat la orice oficiu poștal din republică.

Indice 21714

Prețul unui abonament la MISIONARUL la ÎS „Poșta Moldovei” pentru 1 lună – 1 leu pentru 3 luni – 3 lei pentru 6 luni – 6 lei

FIȘIER FILOCALIC

Cine nu se bizuie pe puterile lui, acela mai mult simte ajutorul lui Dumnezeu și puterea Lui.

(Avva Isaia)

Avertismentul Tanacu

Din luna iunie a.c., mass-media relatează despre tragedia de la Mănăstirea Tanacu, județul Vaslui, unde un preot, împreună cu câteva măicuțe, au supus o tânără la chinuri fizice îngrozitoare până la moarte, sub pretextul unei exorcizări – izgonire a duhurilor rele. Potrivit presei, victima a fost imobilizată pe o cruce, fiind legată de mâini și de picioare, piept și abdomen, și lăsată trei zile și trei nopți cu un căluș în gură, în frig, fără apă și fără mâncare. Înfrorător. Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a condamnat cele întâmplate la Mănăstirea Tanacu, iar justiția urmează să-și spună cuvântul.

Cazurile de demonizare sunt reale. Mărturie că omul poate fi posedat de diavol le avem în Sfânta Scriptură și în Viețile Sfinților. Diavolul poate pune stăpânire totală pe om pentru a batjocori chipul lui Dumnezeu care se află în persoana umană. Acesta este scopul lui. Și reușește doar atunci când are acceptul omului. De unul singur nu izbutește. De aceea Sfântul Apostol Pavel ne îndeamnă „să nu dăm prilej diavolului” (Ef. IV, 27). Oamenii posedati de demoni există și ei au nevoie de ajutorul Bisericii și al semenilor. Prin rugăciuni speciale, care se fac în nume-

le lui Dumnezeu, însoțite de post, se reușește eliberarea celui posedat din prizonieratul demonilor.

Demonii sunt duhuri și lupta împotriva lor este exclusiv duhovnicească. Mântuitorul în Evanghelia după Marcu ne arată care sunt armele acestei lupte: postul și rugăciunea. Tot Sfântul Apostol Pavel ne spune că lupta împotriva demonilor „nu este împotriva trupului și a sângelui” (Ef. VI, 12). În Faptele Apostolilor XIX, 11-16 vedem că nu fiecare vorbitor despre Iisus poate izgoni demoni. Exorcistul trebuie să fie el însuși smerit și curat în fața lui Dumnezeu. Sfântul Apostol Ioan ne avertizează „cercați duhurile” (I Ioan, IV, 1). Iar Sfântul Apostol Pavel ne vorbește despre darul de a deosebi duhurile (I Cor. XII, 10). Acest dar îl au doar duhovnicii experimentați. Așa că nu oricine poate stabili când este vorba de un caz de demonizare cu adevărat și nu o boală somatică, care ar avea unele manifestări asemănătoare cu cele ale demonizațiilor.

Tragedia de la Tanacu constituie un avertisment și un semnal pentru cei care veghează destinele Ortodoxiei și în stânga Prutului. Avem și în Basarabia „centre” de alungare a demonilor, unde lucrurile se petrec asemănător celor

de la Tanacu, unde persoane cu o cultură teologică aproximativă confundă lupta spirituală cu lupta împotriva trupului. Din fericire încă fără victime. Nu puține sunt cazurile când în urma ședințelor de exorcizare, oamenii se aleg cu lovituri cu Sfânta Cruce sau vânăta de la împunsăturile cu Sfânta Copie. La acestea se mai adaugă alte practici fără teme scripturistice și fără justificare teologică ale unor slujitori cum ar fi: „deschiderea cărții”, botezul copiilor morți nebotezați sau celor avortați, încercări de a pronostica viitorul, improvisarea diferitor slujbe pentru vii și morți ș.a., care n-au nimic comun cu învățătura ortodoxă. Aceste rânduieli neconforme cu doctrina și practica Bisericii sunt păgubitoare pentru credința în Dumnezeu, iar Ortodoxia se identifică pentru unii cu vrăjitoria și magia.

Cazul reclamă multă atenție și din partea clericilor, și a creștinilor. Preoții cunosc mai bine unde se săvârșesc „minunile” și cine sunt autorii lor. Se pare că se impune o supraveghere a acestor „centre” de exorcizare și se cer chiar niște recomandări precise, stabilite de Biserica, unde să se spună clar: când, cum și în ce condiții se citesc Molitvele

Sfântului Vasile cel Mare; cine stabilește cazurile de demonizare, dat fiind faptul că diagnosticarea nu este la îndemâna oricui, ci necesită o pregătire specială, viață aleasă și o vastă cultură teologică. Recomandările s-ar mai cuveni să prevadă expres – să nu se urmărească spectacolul, ci vindecarea celui demonizat, explicându-se și faptul că exorcizarea nu înseamnă torturarea posedatului.

Tentația de a fi recepționat ca „făcător de minuni” și chiar „sfânt în viață” e mare, când se uită de virtutea smereniei și există și interes financiar. Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române numește printre cauzele apariției asemenea tragedii vedetismul și interesul material.

Cazurile gen Tanacu, fără in-doială, dăunează enorm imaginii Bisericii și credinței. Aceste situații nedorite pot și trebuie prevenite prin creșterea responsabilității atât a clericilor, cât și a simplilor creștini pentru Ortodoxie și prin respectarea prevederilor Sfintei Scripturi și recomandările Sfinților Părinți de către toți. Ar fi bine dacă obiectivul fiecărei slujbe n-ar constitui interesul pecuniar al săvârșitorului, ci mântuirea sufletelor și slava lui Dumnezeu.

Anatol TELEMBCI

Agenda liturgică și pastoral-administrativă

**Din agenda de lucru a Înalt Prea Sfințitului Petru,
Mitropolit al Basarabiei și Exarh al Plaiurilor, alte evenimente din Mitropolia Basarabiei**

24 iunie - A primit în audiență preoți și mireni din cadrul Mitropoliei Basarabiei.

26 iunie - A oficiat Sfânta Liturghie la Paraclisul Mitropolitan „Sf. Ioan Evanghelistul”. În cadrul Sfintei Liturghii a rostit un cuvânt de învățătură.

27 iunie - Lucrări de birou. A primit în audiență preoți și mireni din cadrul Mitropoliei Basarabiei.

28 iunie - Lucrări de birou. A primit în audiență preoți și mireni din cadrul Mitropoliei Basarabiei.

29 iunie - Lucrări de birou. A primit în audiență preoți și mireni din cadrul Mitropoliei Basarabiei.

30 iunie - Lucrări de birou. A primit în audiență preoți și mireni din cadrul Mitropoliei Basarabiei.

31 iunie - Lucrări de birou. A primit în audiență preoți și mireni din cadrul Mitropoliei Basarabiei.

1 iulie - Lucrări de birou. A primit în audiență preoți și mireni din cadrul Mitropoliei Basarabiei.

2 iulie - Lucrări de birou. A primit în audiență preoți și mireni din cadrul Mitropoliei Basarabiei.

3 iulie - A oficiat Sfânta Liturghie la Paraclisul Mitropolitan „Sfântul Ioan Evanghelistul”. În cadrul Sfintei Liturghii a rostit un cuvânt de învățătură.

4-7 iulie - A asistat la lucrările Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din București.

8 iulie - A primit în audiență pe Pr. Arhim. Andrei Caramalău, stareț la Mănăstirea „Sfântul Apostol Andrei”, pe dl deputat Vlad Cubreacov și pe Pr. Vasile Burduja, preot la parohia Cania, Cahul.

9 iulie - A făcut o vizită pastorală la Mănăstirea „Sfânta Cuvioasa Teodora”, Ulmu, Ialoveni.

10 iulie - A oficiat Sf. Liturghie la Mănăstirea „Sf. Ap. Andrei” din Durlești, unde a hirotonit în preot pe Diac. Cucuietu Vladislav. În cadrul Sfintei Liturghii a rostit un cuvânt de învățătură.

11 iulie - A primit în audiență pe Pr. Dumitru Bulat, pe Pr. Ioan Cristea și pe Pr. Dumitrașcu Constantin.

12 iulie - A oficiat Sfânta Liturghie la Paraclisul Mitropolitan „Sfântul Ioan Evanghelistul”. În cadrul Sfintei Liturghii a rostit un cuvânt de învățătură.

13 iulie - A făcut o vizită la Iași.

14 iulie - Lucrări de birou. A primit în audiență pe Pr. Valeriu Golban, pe Pr. Boguș Alexandru, pe Pr. Herța Ion și pe candidații pentru admitere la seminar: Chirilov Constantin, Demerji Sergiu, Baci Alexandru și Racu Vladimir.

15 iulie - Lucrări de birou. A primit în audiență preoți și mireni din cadrul Mitropoliei Basarabiei.

17 iulie - A oficiat Sf. Liturghie la Mănăstirea „Sfânta Cuvioasa Teodora”, Ulmu, Ialoveni. În cadrul Sfintei Liturghii a rostit un cuvânt de învățătură.

18 iulie - Lucrări de birou. A primit în audiență preoți și mireni din cadrul Mitropoliei Basarabiei.

19 iulie - Lucrări de birou. A primit în audiență preoți și mireni din cadrul Mitropoliei Basarabiei.

21 iulie - A întreprins o vizită pastorală la Mănăstirea „Sfânta Cuvioasa Teodora”, Ulmu, Ialoveni.

22 iulie - Lucrări de birou. A primit în audiență pe dl Maxim Valentin și pe Pr. Ioniță Gheorghe.

23 iulie - Lucrări de birou. A primit în audiență preoți și mireni din cadrul Mitropoliei Basarabiei.

24 iulie - Lucrări de birou. A primit în audiență preoți și mireni din cadrul Mitropoliei Basarabiei.

25 iulie - Lucrări de birou. A primit în audiență preoți și mireni din cadrul Mitropoliei Basarabiei.

26 iulie - Lucrări de birou. A primit în audiență preoți și mireni din cadrul Mitropoliei Basarabiei.

27 iulie - Lucrări de birou. A primit în audiență preoți și studenți teologi din cadrul Mitropoliei Basarabiei, care studiază la școlile teologice din cadrul Patriarhiei Române.

28 iulie - Lucrări de birou. A primit în audiență tineri din cadrul Mitropoliei Basarabiei și i-a binecuvântat pentru studii la școlile teologice din cadrul Patriarhiei Române.

29 iulie - Lucrări de birou. A primit în audiență tineri teologi seminariști și studenți din cadrul Mitropoliei Basarabiei, care studiază la școlile teologice din cadrul Patriarhiei Române.

31 iulie - A oficiat Sf. Liturghie la Mănăstirea „Sfântul Apostol Andrei” din Durlești, unde a hirotonit în diacon pe Maxim Valentin. În cadrul Sfintei Liturghii a rostit un cuvânt de învățătură.

2 august - A oficiat Sf. Liturghie la mănăstirea „Sf. Proroc Ilie” din loc. Cornești, unde a hirotonit în diacon pe Costăș Petru. În cadrul Sfintei Liturghii a rostit un cuvânt de învățătură.

3 august - A primit în audiență pe Pr. Nicolae Ioniță, paroh la biserica „Sfinții Împărați Constantin și Elena” din Ghiliceni, pe Pr. Valeriu Matceac, paroh la biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil și Mucenicul Valeriu”, pe Pr. Vasile Cănațui, pe dl deputat Vlad Cubreacov, pe dl Anatol Zaharia din Călărași, pe dna Mariana Luțcan din Chișinău, pe dl Marian Klaisei, manager de proiecte pe teme de religie și reprezentanți de la Corporația norvegiană de Teleradio-difuziune.

4 august - A efectuat o vizită la parohia „Sfânta Cuvioasa Parascheva”, Ciocana. A primit în audiență pe Pr. Vasile Burduja, Cania, Cantemir, și pe Pr. Daniel Detișin.

5 august - Lucrări de birou. A primit în audiență pe Pr. Dorin Revenco și pe dl Igor Belei.

7 august - A oficiat Sf. Liturghie la mănăstirea „Sfânta Cuvioasa Teodora”, Ulmu,

Ialoveni. În cadrul Sfintei Liturghii a rostit un cuvânt de învățătură.

8 august - Lucrări de birou. A primit în audiență preoți și mireni din cadrul Mitropoliei Basarabiei.

9 august - A oficiat Sf. Liturghie la parohia Doina, rn Cantemir. În cadrul Sfintei Liturghii a rostit un cuvânt de învățătură.

10 august - A efectuat o vizită la Mănăstirea „Sfânta Cuvioasa Teodora”, Ulmu, Ialoveni. A primit în audiență pe Pr. Valeriu Golba, paraclisul „Sfântul Vasile cel Mare”, spitalul Ministerului Sănătății.

11 august - A primit în audiență pe Pr. Avenir Golban, parohia „Sfinții Doisprezece Apostoli”, Chișinău, pe Pr. Ioan Cristea, parohia „Sfântul Ioan Botezătorul” din loc. Leova, pe dl Romeo Cemărtan, pe Pr. Nicolae Grosu, parohia „Iisus Hristos Mântuitorul” din Chișinău, pe dna Eugenia Stârcea și pe Pr. Gheorghe Ioniță. A efectuat o vizită pastorală la parohia „Sfântul Ioan Iacob”, Ciocana, și la Parohia „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil și Mucenicul Valeriu” din Chișinău.

12 august - A primit în audiență pe Pr. Victor Răstăușanu, parohia Roșcani, pe maica Valentina Pascari de la Mănăstirea „Maica Domnului Grabnica Ajutătoare”, Bălți, pe Pr. Veaceslav Ciobanu, parohia Hagimus, Căușeni.

13 august - A participat la slujba de priveghere la Paraclisul Mitropolitan „Sfântul Ioan Evanghelistul”.

14 august - A oficiat Sf. Liturghie la Paraclisul Mitropolitan „Sfântul Ioan Evanghelistul”. În cadrul Sfintei Liturghii a rostit un cuvânt de învățătură.

15 august - A primit în audiență pe Pr. Anatolie Gonciar, parohia „Sfinții Trei Ierarhi”, Chișinău, pe Pr. Alexei Semionov, parohia „Sfântul Ioan Iacob”, Ciocana, împreună cu consilierii parohiei, și pe Pr. Dumitru Bulat, parohia „Sfântul Mucenic Pantelimon” din loc. Doina.

16 august - A primit în audiență pe Pr. Andrei Caramalău, Mănăstirea „Sfântul Apostol Andrei”, Durlești, pe Pr. Cimbir Damaschin, Mănăstirea „Sfântul Prooroc Ilie”, Cornești, pe Pr. Andrei Brașoveanu, pe Pr. Alexandru Furdui, parohia „Sfântul Ierarh Nicolae”, Pojorâni, pe Pr. Marcu Ghimciuc, parohia „Adormirea Maicii Domnului”, Bubuieci, pe Pr. Ion Eșanu, parohia „Alexandru Nevski”, Călărași, și pe Pr. Valeriu Cernei, parohia „Sfânta Cuvioasa Parascheva”, Sloveanca.

Sfântul Ioan de la Neamț-Hozevitul

Continuare din pag.1

După doi ani de pugnă, se închinoviază la Mănăstirea Sfântul Sava, străveche și vestită așezare monahală ortodoxă, unde se nevoiește opt ani. Având oarecare cunoștințe medicale, se îngrijește de bolnavi, fiind socotit „doctorul mănăstirii”, îndeplinind și alte ascultări. Cerceta biblioteca mănăstirii, traducând în românește lucrări care i se păreau pagini folositoare și ziditoare de suflet. Iubea și se nevoia în privegheri de toată noaptea, fiind cunoscut și apreciat pentru viața sa aspră de post și rugăciune, de pază a gândurilor.

În anul 1945, este prohirisit schimnic de către Patriarhul Ierusalimului. Numit apoi egumen la Schitul românesc cu hramul Sfântul Ioan Botezătorul, din Valea Iordanului, a fost hirotonit preot în anul 1947, în Biserica Sfântului Mormânt. A stărețit cu multă evlavie, ca egumen, la

acest schit, până în anul 1952, înzeștrând așezământul cu multe chilii pentru viețuitorii schitului și pentru pelerini. Mulți dreptcredincioși români sau de alt neam, poposind la schitul de la Iordan, se spovedeau și căutau cuvânt de alinare duhovnicească la Sfântul Cuvios Ioan de la Neamț-Hozevitul.

Lângă Iordan a rodit deplin talentul poetic al Sfântului, fiind inspirat de frumusețea firii inconjurătoare, poeziile sale fiind în același timp rugăciune și cântare duhovnicească.

Din dorința după o viață mai aspră și căutând calea desăvârșirii, se închinoviază în Mănăstirea Sfântul Gheorghe Hozevitul, situată pe râul Cherit, locuri unde se nevoiește și Sfântul Prooroc Ilie, în vremea prigonirii sale. Cuviosul Ioan a petrecut ultimii ani ai vieții sale în cea mai severă schimnicie, găsindu-și adăpost în peștera „Sfânta Ana”, care se află

nu departe de mănăstire. Petrecea aici în post și rugăciune, răbdând frigul, foamea și setea, arșița și lipsurile de tot felul și multe ispite. Mânca o singură dată pe zi și se mulțumea cu 3-4 ore de somn. Săvârșea pravila călugărească în paraclisul peșterii, iar în sărbători slujea la biserica mănăstirii.

În scrierile sale, din acest timp, Sfântul Ioan arăta frumusețea tainică a locurilor și a peșterii, aureolate de măreția sfinților sihastru, care, veacuri de-a rândul, și-au dobândit aici desăvârșirea. În sufletul său vibra armonios întreaga creație a lui Dumnezeu, se restaura pacea edenică între el și celelalte făpturi. Așa se explică faptul că la moartea sa mulțime de păsări s-au adunat în jurul peșterii, arătând prin aceasta legătura sfântului cu natura inconjurătoare.

Cu darul lui Dumnezeu și-a cunoscut mai dinainte sfârșitul vieții pământești, însemnând-o

pe peretele peșterii în care își petrecea ultimele zile. Și-a dat sufletul în mâinile Domnului la 5 august 1960, cu seninătate și cu mâna dreaptă binecuvântând. Trupul său a fost prohodit după cuviință și a fost așezat în peștera „mormintelor”, în locul în care dinainte și-l pregătise, fiind regretat de toți cei care-l cunoscuseră.

Plecarea lui, prea timpurie, a lăsat adânci regrete și dureri sufletești nemângăiate în rândul monahilor români din Țara Sfântă. Împlinise 47 de ani, dintre care 24 îi petrecuse în post și nevoiță la Locurile Sfinte.

După 20 de ani de la trecerea sa la Domnul, mormântul său a fost deschis în vederea așezării osemintelor în gropnița de obște. Spre uimirea celor prezenți s-a constatat că trupul nu fusese atins de putreziciune și răspândea o bună mireasmă. Starețul mănăstirii, Arhimandritul Amfilohie, spunea: „Parcă l-am fi pus

în mormânt de câteva ceasuri, ba nici ceasuri, ci chiar acum”.

La cererea obștii, Patriarhul Benedict al Ierusalimului a îngăduit strămutarea moaștelor Cuviosului Ioan de la Neamț în biserica Sfântul Gheorghe Hozevitul, fiind așezate într-o raclă de abanos și sticlă și depuse lângă moaștele sfinților Ioan Hozevitul și Gheorghe Hozevitul, organizatorii și conducătorii acelei lavre monahale.

Datorită vieții sale desăvârșite, prin cuvânt și faptă, Sfântul Ioan este cinstit de mulțimea credincioșilor și de călugării care vin și se ating cu evlavie de sfintele lui moaște, cerând ca el să mijlocească, prin rugăciunile sale, la Dumnezeu pentru a dobândi tămăduire sufletească și trupească.

Pentru rugăciunile Sfântului Cuvios Ioan, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-ne și ne mântuiește pe noi. Amin.

Apariții editoriale

La Editura „FLUX” a apărut lucrarea „Vasile Țepordei. Scrieri alese” și cuprinde textele din publicistica marelui român basarbean preot Vasile Țepordei pe care Mircea Păcurariu l-a numit pe drept cuvânt „cel mai de seamă publicist tribun al Basarabiei române”. Părintele Vasile Țepordei este originar din Cârpești, Cahul, a fost redactor la publicația „Studentul” (1930-1933), apoi la publicația „Raza” (1931-1938).

Textele au fost selectate de către autor încă în 1984, pentru a fi editate într-un volum aparte. În 1985, prietenii săi, Pr. Gheorghe Cunescu și Pr. Sergiu C. Roșca, au adăugat la volumul de scrieri încă un volum de Biobibliografie. Ambele volume au rămas în manuscris. Editura „Flux”, la îndemnul și contribuția dlui Valentin Țepordei, fiul părintelui Vasile Țepordei, scoate de sub tipar pentru început unul din cele două volume, care include „Texte alese” de Vasile Țepordei și o parte din volumul „Biobibliografie”.

Basarabia plânge

Cu cât ne adâncim mai mult în examinarea dramei basarabene, cu atât floriile ne străpung mai crâncen inimile și ne îndeamnă să fim mai frați în aprecierile față de cei ce și-au purtat cu resemnare crucea suferințelor robiei bolșevice. Iar pentru a ne ușura sarcina aprecierilor, e bine să ne gândim la ceea ce am fi făcut noi în locul fraților ispițiți de ghilotina terorii roșii. Fiindcă dintre toate teroriile cunoscute de istorie până acum, nici una nu se poate compara cu cea bolșevică. Iar urmele anilor acestei reale răstigniri apar ca-n fenomenul stigmatizării pe fețele celor ce se perindă pe drumul căutării ființelor iubite, ridicate în scurgerea anului de robie și mănate ca animalele de jertfă spre mări necunoscute.

Ca slujitori ai tribunei ce și-a amestecat scrisul cu lacrimi de dorul revederii de frați am cunoscut gama tuturor suspinelor în pribegie.

Am cunoscut inimi de mame sfâșiindu-se

Vasile Țepordei: Scrieri alese

după copilașii rămași dincoace. Am cunoscut fiice leșinând la podul de la Ungheni, când își vedeau mamele întoarse de la 20 metri în focul iadului bolșevic. Am cunoscut basarabeni aruncându-se în Prut, fiindcă delegația bolșevică îi întorcea îndărăt.

Dar ca dramele ce suntem condamnați să le vedem zilnic perindându-se prin redacția acestei gazete, n-am văzut și nici n-am crezut să le vedem. Fiindcă ne e dat să cunoaștem din ceas în ceas dureri mai adânci decât fundul mărilor și nervi mai ascuțiți decât scăpărările electrice. Aproape nu-i ființă care să ne deschidă ușa și care să nu aibă ochii plini de lacrimi.

Nu știi cum mai pot oamenii îndura toate, fiindcă și înțelepciunea filozofului: „Nu da Doamne omului cât poate suferi” e depășită.

Nu mai departe decât acum două zile, am primit vizita a trei doamne, pornite dintr-un oraș din Bugeac, care ne-au declarat că au plecat în lume să-și caute soții și copiii. Nu le mai leagă nimic de viață. N-au zile, n-au nopți, n-au liniște, n-au nimic... Trei doamne, care au plecat să nu se mai întoarcă dacă nu-și vor găsi copiii și soții. Trei doamne ce și-au luat lumea în cap, fiindcă le-au fost distruse familiile, căminurile, viețile. Trei doamne, cărora nu le-a mai rămas decât regăsirea celor smulși din inimile și sufletele lor chinuite și obidite.

Dar prin aceste doamne vorbesc alte sute de mii de mame cu ochii scurși după cei răpiți din leagănul familiilor și mânați pe drumurile bătătorite de alte milioane de victime ale revoluției „fericirii maselor”. Fiindcă sfertul de veac de regim comunist n-a cunoscut decât arestări, deportări și asasinări. Deci, lacrimi și sânge.

Dacă Lituania trebuia să cunoască 700.000 de deportări, Basarabia a cunoscut în mai puțin timp 300.000 de jertfe nevinovate. Basarabia a cunoscut oameni ce nu știu focul inimii. A cunoscut oameni ai căror dinți rânjesc la vederea suferinței și care înăbușă oftatul cu țeava revolverului. Dacă omul n-ar fi fost înzestrat de Dumnezeu cu darul uitării, azi n-am mai avea nici un fiu al

Basarabiei în stare normală. Să ne imaginăm o singură percheziție făcută de copoii fără inimă ai NKVD-ului în miez de noapte. Întoarcerea cu fața la perete, îmbrăcat sau dezbrăcat, exact așa cum te-a găsit în pat, precum și tortura la care te pune pentru a-ți smulge mărturisirile ce le trebuia, sunt mai mult decât chinurile iadului.

Dar atmosfera din noaptea deportărilor, Doamne, Doamne, cât era de groaznică!

Un prieten, intelectual, rămas involuntar la refugiu în Basarabia, îmi povestea zilele acestea: „La 12 iunie trecut, am primit ordin să spălăm 300 de vagoane pentru vite. Eu, care ajunsesem din milă hamal în gară, întrebam pe șeful gării de mărfuri, ce rost au spălările acestea!

„Războiul”, rosti el. Și supraveghind lucrările de spălare, îi amenința pe cei ce încetau lucrul, că-i va propune pentru închisoare.

Și când colo, în loc de război, deportări. Iar drept ironie a sorții, șeful ce ne mănase în ajun să spălăm mai repede, fusese adus printre primii la tren.

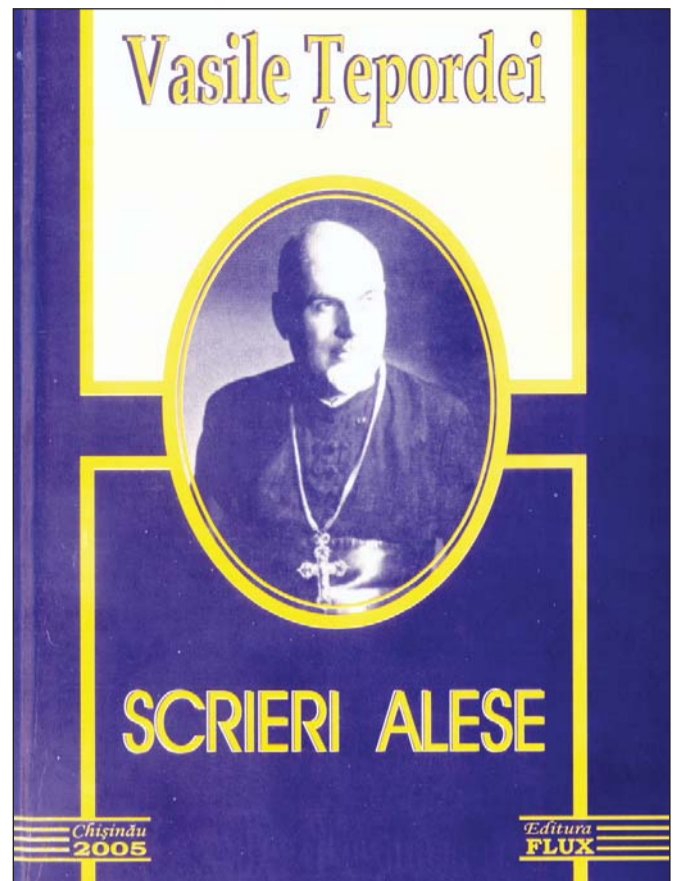
Făcându-se apelul, cei strigați erau obligați să ingenucheze. Și așa în genunchi mergeau câte 100-200 de metri până la vagon.

Și când a pornit trenul înnebunai, nu alta.

Era un țipăt, curat ca-n iad. Atunci pentru prima oară mi-am putut imagina iadul. Of! Doamne, Doamne! Și așa a fost peste tot”.

De aceea Basarabia suspină. Și va mai suspina încă.

Cu cât timpul trece, cu atât lacrimile Basarabiei curg mai fierbinți din ochii milioa-

nelor de suferinzi, a căror inimi clocotesc de durerea dezrădăcinării de cei trimiși în altă lume.

Basarabia plânge!...

Plâng mamele, plâng soțiile, plâng copiii rămași singuri pe lume, plâng casele pustiite, plâng toți de la mic la mare, plânge Basarabia întreagă.

Fiindcă cei ce-au robit-o nu i-au lăsat decât foc, dureri și ochi ca să plângă...

Dar va veni și ziua când lacrimile de durere și foc se vor transforma în lacrimi de bucurie.

Vasile Țepordei

(„Raza”, nr. 605, 15-22 februarie 1942, p. 1)

Despre pomenire și pomelnic

Credința în Dumnezeu este de neconceput fără rugăciune, de altfel cea mai simplă definiție a ei este următoarea: Rugăciunea este ridicarea minții și voii noastre către Dumnezeu. Ea este însoțită de unele semne văzute și se face în anumite moduri și momente de către fiecare om credincios și/ori de către preot. Fericitul Augustin ne spune că rugăciunea este „cheia visteriei darurilor dumnezeiești”, încât de la Dumnezeu poți dobândi orice lucru bun prin rugăciune, Însuși Mântuitorul făgăduiește acest lucru, când zice: „Și toate câte veți cere, rugându-vă cu credință, veți primi” (Mt. 21, 22). Și iarăși: „Cereți și se va da” (Mt. 7, 7). Nici o rugăciune, nici cea bine făcută, nici cea rău făcută, nu este pierdută înaintea lui Dumnezeu. Prin rugăciune cel păcătos câștigă iertarea și din păcătos ajunge drept. Tălharul răstignit împreună cu Hristos numai atât a rugat pe Mântuitorul: „Pomeniște-mă, Doamne, când vei veni în Împărăția Ta” (Lc. 23, 42) și Hristos l-a iertat. Căindu-se, vameșul a rostit numai aceste cinci cuvinte: „Dumnezeule, fi milostiv mie, păcătosului” (Lc. 18, 13) și s-a întors îndreptat la casa sa; iar împăratul David, muștră fiind pentru păcat de Natan, a grăit: „Am păcătuit înaintea Domnului” (II Regi 12, 12) și Domnul l-a iertat. Rugăciunea este folositoare nu numai pentru cel care trăiește după voia lui Dum-

nezeu, ci și pentru cel ce caută să pășească drumul pierzării.

Toate rugăciunile făcute individual sau de către mai mulți credincioși împreună sau/și de către preot își au rostul lor. Totuși, rugăciunea laolaltă a mai multora este ca focul în grămada cu cărbuni: se aprinde unul de la altul, aprinzând chiar și lemnele neuscate. Zice Mântuitorul: „Iarăși grăiesc vouă că, dacă doi dintre voi se vor învoi pe pământ în privința unui lucru pe care îl vor cere, se va da lor de către Tatăl Meu, Care este în ceruri. Că unde sunt doi sau trei, adunați în numele Meu, acolo sunt și Eu în mijlocul lor” (Mt. 18, 19-20). Pe aceste și alte texte scripturistice se bazează rugăciunea Bisericii sau cea obștească. Trebuie să ne rugăm tot timpul: când avem de toate și ne este bine, când suntem cuprinși de nevoi și de grele încercări, când suntem bântuiți de ispite. De asemenea, cu rugăciune trebuie de început lucrurile însemnate. Ne rugăm atât pentru noi, cât și pentru alții. Înălțăm rugăciuni și pentru morți, deoarece prin ele nu numai ușurăm starea sufletului celui trecut la Domnul, prin iertarea de păcate, ci dobândim și noi mântuire. Sfânta Scriptură ne îndeamnă și chiar ne cere: „și vă rugați unul pentru altul” (Iacov 5, 16); „Rugându-vă totodată și pentru noi” (Col. 4, 3); „Fraților, rugați-vă pentru noi” (I Tes. 5, 25); „rugați-vă pentru cei ce vă vatămă și vă prigonesc” (Mt. 5, 44) etc.

Nucleul, principiul de bază al creștinismului este dragostea. Porunca Mântuitorului „Să vă iubiți unul pe altul” (In. 13, 34; 15, 12, 17) reiese din faptul că „Dumnezeu este iubire” (In. 4,8). Dragostea față de Dumnezeu și față de aproapele (adică față de orice om) este o formă concentrată, desăvârșită a împlinirii celor 10 porunci. Un mijloc de întărire și înmulțire a dragostei este rugăciunea personală a credincioșilor, mai ales cea făcută de către unul pentru altul/alții. Ne rugăm unul pentru altul, într-o formă deosebită, și atunci când poruncim (cerem, rugăm) preotului să o facă; unind prin aceasta rugăciunea noastră cu cea a Bisericii. Prin rugăciunea comună se obține nu numai dragostea, ci și orice alt lucru folositor sufletului și trupului nostru. Pentru a nu scăpa din vedere pe cineva dintre persoanele pentru care ne rugăm facem liste cu numele personal (de botez) al acestora - aparte pentru vii și aparte pentru morți. Acestea pot fi făcute pe foi obișnuite de hârtie sau în cărțuții speciale, numite Pomelnice. Pomelnicul, deci, este o listă cu numele persoanelor în viață sau decedate pe care le pomeniște preotul în timpul săvârșirii unor slujbe religioase sau rugăciuni. De obicei aceasta este o mică cărțuție copertată, divizată în două compartimente - pentru vii și pentru morți, care se dă preotului, adică

Bisericii, pentru pomenire prin rugăciune a celor înscrisi în ea.

Istoria Pomelnicului este veche. El provine din vechile Diptice, care sunt utilizate încă din timpurile apostolice, dar, într-o formă mai generală, din sec. al IV-lea. Dipticele erau două tăblițe din lemn sau pergament unite între ele și, probabil, inspirate de tablele lui Moise. Pe o tăbliță se scria numele celor vii, iar pe alta a celor morți, membri a unei comunități creștine. Ulterior, dipticele se transformă în Poliptice - cărțuții cu mai multe file. Dipticele ca și Polipticele la început se utilizau doar în Biserică. Ulterior, acestea căpătând forma unei cărțuții, adică devenind Pomelnice, pot fi folosite atât de Biserică, cât și de către familii sau persoane particulare.

Deci, Pomelnicul poate fi folosit acasă, în timpul rugăciunii individuale ori cu familia împreună, dar, mai ales, la slujbele făcute de către preot în Biserică (sau, ocazional, în alte locuri). De menționat că slujba, rugăciunea făcută de preot, este slujbă, rugăciune făcută de Biserică. Așadar, pomenirea în acest caz nu este o simplă enumerare a numelor, o aducere aminte a lor, ci o rugăciune deosebită pentru alții, pentru aproapele nostru.

Slujba religioasă cea mai importantă, când oferim Pomelnicul pentru pomenirea viilor ori/și a morților, este Liturghia. În acest caz

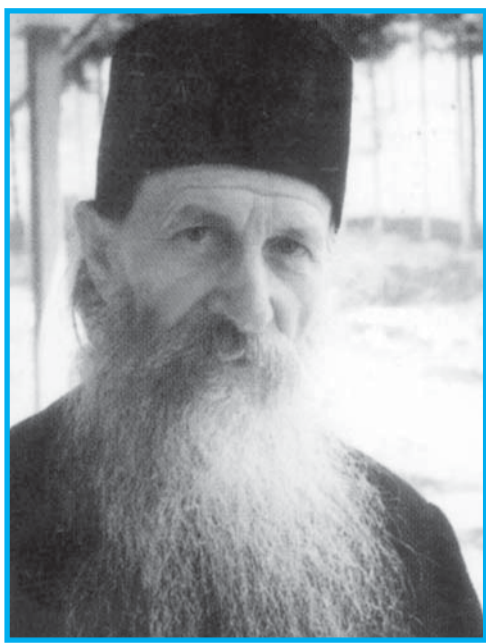
putem cere o slujbă sau mai multe (40 liturghii ori toate slujbele pe un an). De obicei, la Liturghie creștinii prezintă Pomelnicul împreună cu prescuri, lumânări și alte prinoase.

Slujbele pentru vii includ cereri de mântuire, sănătate, sporire a lucrului, înmulțire a dragostei și a păcii în familie, întăririi prieteniei, împăcare, călătorii fără primejdii, izbăvire de ispite, dușmăni și de vrăjmași, mulțumiri aduse lui Dumnezeu și binefăcătorilor ș.a. Pomelnicul la Liturghie e oferit pentru pomenire într-un mod general ori/și în unul mai special - de rugăciune în timpul Proscomidiei. Cei vii se pomenesc și la slujbele numite tedeumuri (sau molebene), făcute aparte cu anumite ocazii (aniversări, jubilee, zile de naștere, zile de sfinți ocrotitori ș.a.) ori alăturate unor ierurgii (slujbe speciale) ca sfințiri de casă, de fântâni, de edificii ale unor instituții, de biserici, de icoane ori alte obiecte bisericesti oferite în dar bisericii de către credincioși, binecuvântări a holdelor, viilor, roadei ș.a. Tedeumurile prescurtate pentru cei vii făcute în biserică se mai numesc în popor ridicări de sănătate. Pomeniri ale viilor se fac, de asemenea, la Sfințirea Aghesmei celei Mari din ajunul și în ziua sărbătorii Botezului Domnului sau sfințirii periodice a Aghesmei Mici în Biserică, la începutul fiecărei luni.

Prof. univ. Vitalie OJOVANU

Din spiritualitatea ortodoxă românească

PACEA INIMII

Iubiți frați în Hristos,

Pacea este un dar dumnezeiesc care izvorăște direct din Dumnezeu, Ea este una din nenumăratele energii necreate ale Preasfintei Treimi, din care se împărtășește întreaga creație - îngeri, oameni, făpturi. Pacea divină este rodul iubirii dumnezeiești. Iubirea eternă și necuprinsă cu mintea din sânul Preasfintei Treimi, care stă la temelie întregii creații, este și izvorul veșnic al păcii. Căci, unde este iubire desăvârșită, este și pacea Duhului Sfânt, care covârșește toată mintea; este și nemurire, este și mulțumire duhovnicească, este și bucurie negrăită, căci toate acestea sunt energii necreate și formează câteva din atributele sau însușirile lui Dumnezeu.

Zice Mântuitorul în Sfânta Evanghelie: *Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă; nu precum dă lumea vă dau Eu* (Ioan 14, 27). Iar după Înviere, când se arată ucenicilor Săi ascunși în foisor, cel dintâi cuvânt le zice: *Pace vouă!* (Ioan 20, 19, 21). Iată deci că Hristos Mântuitorul lumii este izvorul păcii noastre. El ne dă pacea Lui, odată cu dragostea Lui, odată cu jertfa Lui de pe Cruce pentru mântuirea lumii. Pacea nu este un dar al oamenilor, al părinților, o moștenire firească. Ea este un dar dumnezeiesc, care se odihnește în inima noastră și ne ajută cel mai mult la dobândirea mântuirii.

Este o pace pusă de Dumnezeu în firea omului de la naștere. Dar este și o altă pace duhovnicească, mult mai înaltă ca cea dintâi, care se dobândește în timp cu multă osteneală. Copilul

este un model al desăvârșirii încărcat cu toate darurile primului om creat de Dumnezeu în rai. Pentru aceea Mântuitorul îi cheamă pe copii la Sine înaintea celor maturi, apăsăți de păcate și lipsiți de pacea inimii, zicând: *Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți, căci a unora ca aceștia este Împărăția Cerurilor* (Matei 19, 14).

Copilul botezat este icoană a păcii divine firești primită de la naștere. Dar, pe măsură ce copilul crește și se depărtează de sfințenie prin păcate, pacea divină de la naștere și botez se retrage de la om cu încetul și el devine bolnav și nemulțumit sufletește, slab în credință, îndoielnic, agitat și trist. Dacă omul este călăuzit, fie din interior, fie prin cei din jur, să alerge din nou la Dumnezeu, la duhovnic, la rugăciune, la pocăință și sporește tot mai mult în fapte bune, atunci el se împărtășește puțin câte puțin de pacea duhovnicească, care este mult mai înaltă ca cea firească, și astfel creștinul recapătă mulțumirea sufletească, pacea inimii, speranța mântuirii, bucuria vieții, râvnă în toate cele bune și lacrimi la rugăciune.

Aceasta este o arvună a păcii cerești a Duhului Sfânt care covârșește toată mintea, de care ne vom sătura numai dincolo de mormânt, spre care tindem în toată viața prin lucrarea în iubire și smerenie a tuturor faptelor bune.

Iubiți frați creștini,

Mare dar este pacea inimii în viața creștinului. Pacea simțirilor, pacea gândurilor sau a minții, pacea conștiinței și pacea inimii, cea mai înaltă treaptă a păcii dumnezeiești, la care poate ajunge omul duhovnicesc pe pământ. Însă această pace foarte greu se dobândește și foarte repede se pierde. Pentru dobândirea ei ne trebuie ani îndelungați de nevoită, de rugăciuni cu lacrimi, de post cu zdrobire a inimii, de pocăință, priveghere și milostenie. Iar dacă suntem ne băgători de seamă, pacea Duhului Sfânt încet se retrage de la noi. Ajunge doar un singur gând de mândrie, o părere de sine, puțină lenevire la rugăciune, la post, sau învoire cu gândurile cele necurate și îndată ne simțim tulburați, singuri, părăsiți și fără lacrimi. Dulce este pacea inimii și cu multă osteneală se dobândește, dar cumplită este pierderea ei. Mai ales pentru cel care a gustat din bucuria și arvuna păcii dumnezeiești,

pierderea ei, parțială sau totală, este ca oucidere sufletească greu de suportat. Aceasta ne-o spun Sfinții Părinți din propria lor experiență.

Astăzi, când lumea este așa de tulburată și lovită de îndoială, de neîncredere, ateism, lăcomie după averi, alcoolism și tot felul de plăceri trupești, cum să mai fie pace în sufletele noastre? Acum, când ne rugăm atât de puțin lui Dumnezeu și nu avem dragoste să stăm două ore pe săptămână la slujbele din biserică, ce pace mai dorim să avem? Căci pacea duhovnicească vine de la Dumnezeu numai prin multă rugăciune și viață curată. Sau, dacă stăm cu anii nespovediți de păcate și neîmpărtășiți cu Preacuratele Taine, cum să mai vină pacea lui Dumnezeu în casele și în inimile noastre? Pacea vine de sus numai dacă iubim pe Dumnezeu și trăim în iubire cu toți oamenii; dacă ne mărturisim regulat păcatele și punem început bun; dacă citim cărțile sfinte și ascultăm de părinții noștri trupești și sufletești și dacă ne socotim păcătoși și nu judecăm pe nimeni.

O, Doamne, dă-ne această dumnezeiască pace în inimile noastre și nu ne lăsa lipsiți de harul Tău nici în viața aceasta, nici în cea viitoare!

Iubiți credincioși,

Părinții noștri și mai ales mamele, când erau tulburate și neliniștite, se retrăgeau în odaia curată, posteau o zi până seara, făceau multe metanii, iar la miezul nopții citeau în genunchi la Psaltire. După câteva zile de post și rugăciune, se linișteau din nou, iar tulburarea din casă și din inimă dispărea și revenea iarăși pacea și bucuria Duhului Sfânt. La fel să facem și noi. Când simțim că se retrage pacea lui Dumnezeu de la noi, fie pentru păcatele noastre, fie pentru că am osândit pe cineva, fie pentru că ne-am lenevit la rugăciune, sau din cauza mândriei, să facem ceea ce făceau mamele noastre. Să ținem câteva zile de post până seara, să citim la Psaltire în miezul nopții, să facem multe metanii și să nu lipsim de la biserică în sărbători. Iar dacă vedem că pacea inimii încă nu se întorce la noi, să alergăm la duhovnic și să ne mărturisim păcatele. Apoi să punem mai mulți frați să se roage pentru noi, să mergem la cei suferinzi din spitale, să ne împărtășim cu Sfințele Taine și așa pacea lui Dumnezeu se va odihni din nou în inimile și casele noastre.

Înaintașii noștri, sfinții de demult și călugării liniștitori din mănăstiri, obișnuiau, în posturi și mai ales noaptea, de se retrăgeau în locuri pustii sau în pădurile din apropiere și acolo se rugau cu lacrimi până dimineața. După câteva zile și săptămâni de asemenea nevoită, inimile lor se izbăveau de toată tulburarea celor pământești și se uneau din nou cu Dumnezeu. Să facem și noi la fel. Orice retragere pentru rugăciune în natură, la liniște, la o mănăstire ne liniștește și ne întorcem acasă în pace.

Călugării mai iscusiți în păzirea minții și în lupta cu gândurile obișnuiau regulat, din timp în timp, de se retrăgeau pentru o săptămână în chilie și acolo se rugau, posteau și nu vorbeau cu nimeni, până nu alungau ispitele și tulburarea. Iar când se reintorcea pacea lui Dumnezeu în inimă, reveneau în sânul obștii. Alții se retrăgeau pentru o săptămână, o lună sau și mai mult, fie la un schit de sihastri, fie la un bordei pustnicesc în pădure, fie chiar la Muntele Athos. Apoi, după ani de rugăciune, de post și priveghere cu luare aminte de sine, se reintorceau cu pace în mănăstirile lor. Și așa își mențineau permanent pacea inimii, pacea cu Dumnezeu și cu conștiința lor, fără de care nu puteau trăi în Hristos.

O mică retragere la liniște, la o mănăstire mai ales, unde putem să ne rugăm, să postim mai mult, să ne spovedim și să ne împărtășim cu Sfințele Taine ar fi una din cele mai ușoare și mai bune căi de trezire duhovnicească, de împăcare cu Dumnezeu și de formare mistică. Să mai amintim aici și datoria de a citi cele mai duhovnicești cărți de înnoire sufletească, cum sunt: Patericele, Filocalia, Cuvintele Sfinților Părinți, ca și Viețile Sfinților. Toate acestea ne vor ajuta foarte mult la curățirea minții, la pacea inimii și înnoirea duhului nostru. Ba, este foarte bine să mergem, o dată sau de două ori pe an, în pelerinaj pe la mănăstiri, pe la sfințele moaște și icoane făcătoare de minuni din țară și chiar la Mormântul Domnului și vom lua multă bucurie în suflet și pace în inimă.

Iată câteva căi de liniștire și împăcare a sufletului și de dobândire a păcii Duhului Sfânt în inimile noastre. Fie ca bucuria mântuirii și pacea lui Dumnezeu să se sălăluiească în noi toți, prin Hristos Iisus, Mântuitorul nostru. Amin.

După „Cuvinte duhovnicești” de Protosinghel Ioanichie Bălan

Între Dumnezeu și om sau între rațiune și credință

Toată lumea e atârnată de Autorul ei. Lumea lucrurilor atârână de Dumnezeu fără să știe. Noi, creștinii, știm.

Chiar dacă nu vrem, tot atârnam, fiindcă spre deosebire de toată lumea lucrurilor, noi, oamenii, aici în trup, încă nu avem înfățișarea noastră definitivă. Noi suntem în lucru. Și de aici vine că simțim neajunsurile noastre, necunoscutele și tensiunile noastre spre desăvârșire.

Poziția omului în creație e unică, suntem făpturile lui Dumnezeu, omul e un rezultat al creației divine; dar suntem și realizarea noastră.

Din cauza acestei stări de lucruri se aude adesea constatarea tragică că: „n-am făcut nimic” în viață. Aceasta e constatarea că n-ai dat vieții tale sensul sau destinul ei.

Noi nu suntem numai lucruri ca să mergem în virtutea legilor necesității; noi mai suntem și ființe spirituale, înzestrate cu conștiință, și ca atare mergem în virtutea legilor libertății. Ca atare căutăm adevărul și ca atare îl căutăm pe Dumnezeu.

La porțile sufletului omenesc, Dumnezeu își încetează stăpânirea: îi vrea iubirea. Aici El vrea să fie primit din inițiativa noastră. Prin urmare, la împlinirea sensului sau destinului nostru în creație suntem așteptați de Dumnezeu ca făpturi ale Sale, conștiințe de rudenia noastră cu El.

Pentru orientarea noastră în lumea văzută ni s-a dat credința și un om ca model, Iisus. Noi trebuie să realizăm în noi această icoană divină: stilul de a fi al lui Iisus. Fără acest fel de a fi, care atârână de toate deciziile noastre

de fiecare zi, și de fiecare clipă, te constăți un om fără sens, un om fără hrană în fața haosului care caută să te soarbă în tragedia neființei - una din definițiile răului.

Propriul tău destin așteaptă de la tine decizia acestei transpuneri a ta, în chipul lui Dumnezeu, transpunerea în felul de a fi al lui Iisus în lume.

Iată în ce vreau să vă antrenez: în declanșarea mecanismului religios al sufletului.

Sufletul îl recunoaște pe Tatăl său și I se alipește. Dar fiind închis într-un trup, care aparține lumii acesteia, sufletul se alipește și de lumea din afară, crezând că într-aceasta își poate găsi liniștea sa. Dar nu și-o găsește, de aceea toată nevoita vieții călugărești are această rațiune de a fi: să nu lase sufletul să se alipească mai tare lumii văzute decât lui Dumnezeu. Că nu suntem din lumea aceasta și nu trebuie ținută „aici” dragostea noastră.

Fiindcă Dumnezeu e Duh, iubire și adevăr, și nu-L putem „vedea”, pentru că nu oferă imaginației - cinematografiilor noastre - nimic, de aceea avem impresia că, credința în Dumnezeu e un risc sau un pariu al rațiunii.

Fapt este că credința e o continuă asceză a rațiunii, fiindcă Dumnezeu este altă natură decât existența creată și cunoașterea lui Dumnezeu ne cere și pe noi, în întregime, într-un alt mod de a fi. Cunoașterea lui Dumnezeu, cine vrea s-o aibă - și nu ești liniștit până n-o ai - antrenează în ea ființa noastră întreagă, cu toate rădăcinile ei în existență. Suntem irezistibil mânați spre această cunoaștere metafizică a lui Dumnezeu și ca

atate fericiți de neajunsurile noastre de oameni.

Iată tragicul și smerenia cunoașterii noastre.

Din cele de până aici rămâne de reținut că întreaga noastră ființă trebuie sfințită, pentru a ne putea apropia de Dumnezeu. O cunoaștere teoretică a lui Dumnezeu au și dracii (ba și mulți teologi), dar aceasta nu-i sfințește. Dumnezeu face parte din destinul omului și e neliniștit sufletul nostru până nu se odihnește întru Dumnezeu.

De aceea, când lipsește preocuparea de mântuire ființa noastră e în pierzanie, care și ea, pierzania, amăgește cu o „odihnă”.

Ne-a adus Dumnezeu din neființă la ființă, dar să ne mântuiască nu poate fără noi. Drept aceea, în tot felul ne cheamă ca să-L cunoaștem ca Tată și pe noi întregi ca frați și fii ai aceluiași Părinte.

Căci toate le poate Dumnezeu fără tine, dar ca să te mântuiască din lumea aceasta nu poate fără tine. Nici tu nu te mântuiești fără mâna lui Dumnezeu și nici Dumnezeu nu te ridică dacă nu-I întinzi și tu mâna ta. Destul îți este că te cercetează mereu și atât de mult te roagă!

Cine nu vrea să se mântuiască? Sunt cei care ascultă de o vrajă vrăjmașă, care îi scoate din cale și, cu poftă pieritoare, îi încălzește în lume. Vraja aceea, a păcatului, cu vremea le slăbește mintea și în așa fel le-o întoarce, încât ajung să zică binelui rău și răului bine și din fiii lui Dumnezeu se fac vrăjmașii lui Dumnezeu. Vremea li se găta, lumina minții li

se stinge... și așa îi prinde noaptea - moartea - rămași rătăciți de Dumnezeu și neîntorși Acasă.

Dar s-a pogorât din Ceruri Samarineanul milostiv, Iisus Hristos. El e Cel care ne-a făcut datori să știm: ce suntem, cine ni-s Părinții, de unde venim, ce-i cu noi pe-aceia și, într-o lume cu viclene primejdii, cum să ne purtăm, cine ne cheamă Acasă și cine ne întinde momele? - că de la cărna minții atârână încotro pornim și unde să ajungem.

† † †

N-ar trebui decât să-L recunoaștem toți pe Dumnezeu ca Tată și că noi toți îi suntem fii și, potrivit cu această cunoștință, să ne orânduim viața. Până nu recunoaștem că avem îndoita fire și îndoita viață: una pământească și alta cerească, fără de sfârșit și începând de aici, până atunci tot pe afară ne ținem de rostul la care vrea Dumnezeu să ne ridice.

Trebuie să știm, toți supușii împărăției, că suntem făpturi cerești, trimise vremelnic în corturi pământești spre o mare probă și anume: să vedem și să se vadă încotro înclinăm cu inima și mintea, și înspre ce înclinăm ceea ce avem pentru totdeauna. Dacă năzuim spre Dumnezeu, pe El îl moștenim și viața veșnică și astfel ne întorcem Acasă, iar dacă înclinăm spre firea pieritoare, vom pieri de la fața lui Dumnezeu și cu cel rău vom petrece fără de sfârșit. Căci noi suntem pieritori cu firea pământească, dar nemuritori cu firea cerească; veșnicia noastră însă de noi atârână unde s-o petrecem.

Împărăția cerurilor nu este pentru

Părintele Arsenie Boca

păsări, ci pentru oamenii care trăiesc „ca păsările” - mai desprins de pământ și firea pământească, trăind mai „în grija lui Dumnezeu” decât în grija vieții. Păsările acestea sunt „vulturii” care se vor aduna ca să judece lumea (I Corinteni 6,2), când pământul va fi stârv.

Nimic nu poate înlocui lipsa iubirii, dar iubirea înlocuiește toate neajunsurile. Căci firul iubirii ridică fiii spre cerescul Tată, și pogoară pe Tată, Fiul și Duhul în fii. Iar pe fii, Dumnezeu iubirii îi leagă întreolaltă ca să fie una, ceea ce când se împlinește, minunează lumea, și o silește să cunoască pe Dumnezeu din fii, căci fiii uniți în iubire trăiesc în El și arată în lume capătul pământesc al împărăției cerești. Aceasta e pe scurt voia Tatălui și rugăciunea Fiului, să prindă și societatea omenească în aceeași iubire Treimică.

Biserica și sectele

Cauze ale pătrunderii sectelor (III)

2. Motive interne și externe ale răspândirii sectelor.

Desigur, am văzut cum apar, cum se răspândesc, care sunt mediile de apariție ale fenomenului sectar, dar trebuie să cercetăm și motivele răspândirii sau proliferării sectare. Ivirea și răspândirea lor este atrasă îndeosebi de nepăsarea preotului slujitor: creștinul părăsește comunitatea, în dese cazuri, fiindcă nu mai găsește răspuns credinței sale. Influențele din afară sunt de circumstanță dacă trăirea în Hristos este adevărată: „*voi de ce nu plecați... unde să mergem Doamne, numai Tu ai cuvintele vieții veșnice...*” (Ioan VI, 68) și pe altul nu-l știm. După dumnezei străini, surzi și muți nu alergăm (I Cronici XVI, 26; I Cor. XII, 2), ci zicem ca vameșul: „*Dumnezeule cel adevărat, milostiv fi mie păcătosul...*” (Luca XVIII, 13).

De asemenea, prăpastia între vorbire și faptă a unor slujitori duce la contestări, rețineri, îndoieli și părăsirea Bisericii. Preotul misionar trebuie să aibă în vedere și să mediteze permanent la experiența Părinților Bisericii: „*cum vorbim, așa trăim*” și cugetăm, căutăm să realizăm mântuirea prin trăirea spuselor Mântuitorului: „*credeți pentru ceea ce fac...*” (Ioan XV, 24) și a experienței Sf. Pavel: „*Urmați-mi mie precum și eu urmașii lui Hristos...*” (I Cor. IV, 16).

Având în vedere cele două motive ale răspândirii sectelor: vina unor slujitori, pe de o parte, și mediul favorabil, pe de altă parte, reținem unele motive de ordin intern și altele de ordin extern.

A. Câteva motive interne. – Când vorbim de cauze interne ne propunem să „motivăm” pătrunderea sectelor și răspândirea lor din pricina smintelilor ce vin de la unii slujitori, familia lor, rudele lor, colaboratorii apropiați, precum și din cauza toleranței viciei (atitudinii antisociale a credincioșilor). A tolera și a justifica aceste vicii prin „slăbiciuni omenești” – alcoolismul, tabagismul, desfrâul, jocurile de noroc, pasiunile necontrolate, vorbele murdare înseamnă nu numai atragerea sectelor, sminteală și compromis, ci și un pericol al moralității publice: „*vai de cel prin care vine sminteala*” (Matei XVIII, 7). Mântuitorul merge până acolo, încât recomandă excluderea totală: „*mai bine și-ar lega de gât o piatră de moară și s-ar arunca în mare...*” (Matei XVIII, 6).

Motive de ordin intern:

1. Slaba pregătire în domeniul teologic și necunoașterea învățăturii ortodoxe. Se știe că totdeauna preotul ortodox a fost un factor de cultură. El nu s-a amestecat în certuri de supremație și nici nu și-a îngăduit să confunde învățătura Mântuitorului cu filozofii sau cugetări omenești. Misiunea sa a constat în a face

creștini conștienți de menirea lor în fața lui Dumnezeu și de cetățeni devotați unei comunități bazată pe dreptate. Sunt cazuri însă, când unii slujitori nu sunt la nivelul cultural al vremii, nu cunosc învățătura ortodoxă și din această cauză nu pot răspunde întrebărilor firești ale credincioșilor. După ocolirea răspunsului, influența sectară este gata. Lipsa de catehizare, predică, cuvântări la ocazii liturgice, istorice, neexplicarea cuvântului evanghelic și neaplicarea lui la viața credincioșilor, măresc posibilitatea infiltrării sectare. Preotul fără pregătire este un „slab profesionist”, un obiect de atac al sectelor. Pus în fața confruntărilor, preotul nepregătit aduce mare necaz credincioșilor, iar aceștia, din lipsă de cunoaștere, ușor sunt atrași de secte.

2. Moralitatea îndoielnică în familie și societate. Preotul fără prestanță, plin de vicii, este în obiectivul sectelor... Preotul bețiv, leșez, care folosește vorbe urâte, desfrânat, este un element-cheie al pătrunderii sectelor în parohii și zdruncinării spiritului de unitate spirituală a credincioșilor noștri. Preotul lipsit de viață curată nu are nici o autoritate în fața credincioșilor săi. Dacă, într-adevăr, credincioșii mai tolerează slaba pregătire a preotului, asupra imoralității lui sunt neiertători. Scârbiți și de faptele urâte ale parohienilor, unii credincioși devin „pocăiți” și caută refugiu în casele de adunare. Pentru cine dorește cu adevărat mântuirea, cuvintele Sf. Pavel sunt categorice: „*nici bețivii, nici desfrânații, nici clevețitorii*”, nici alții asemenea lor nu vor gusta împărăția lui Dumnezeu (I Cor. VI, 10). Cu atât mai mult pentru cel care a îndrăznit să ia jugul lui Hristos. Cine este conștient de misiunea sa, va respecta totdeauna jurământul de la hirotonia mărturisit în fața arhierelui și a comunității: „*imi voi conforma viața mea cu spusele Sfântului Apostol Pavel... Mă voi*

supune arhierelui locului și legilor țării noastre...”. Așadar, oprirea infiltrației sectare, profilaxia ei, stoparea prozelitismului și readucerea credincioșilor în sânul bisericii de unde au plecat, depind în mare măsură, dacă nu în totalitate, de conduita morală a preotului, a familiei sale și a comunității parohiale, în general.

3. Evlavie fariseică, fățărnicia în actele de cult, manifestările teatrale și exagerarea duc la pierderea credincioșilor care caută un model în preot. Credincioșii noștri au avut trăitori în Hristos, în această glie, dintru începutul creștinismului. Din moment ce ne-am născut creștini ca popor, avem în firea noastră, în geneza noastră, o zestre spirituală unică. Or, slujitorul, prin lipsă de evlavie, săvârșește o crimă împotriva înaintașilor, pervertește și modifică în ființa parohienilor niște nestemate ascunse, care ne-au identificat de-a lungul veacurilor. Biserica dintotdeauna a contribuit la unitatea neamului, și de aceea preotul care devine sminteală și este părăsit de credincioși, iar aceștia trec la secte, va suporta pedeapsa veșnică a lui Iuda și blestemul strămoșilor noștri. Limba stălcită, fraza bolborosită, rugăciunea batjocorită, cântarea falsificată sau adaptată, slujbele – teatru comic sau dramatic, toate acestea determină pe sectari să-și mărească rândurile. Se știe că evlavia credincioșilor copiază pe a slujitorului. Unele parohii atrag sectele din lipsă de trăire creștină (Matei XXI, 13). Semnele exterioare ale evlaviei: închinarea, plecarea capetelor, îngenuncherea au ajuns rarități în biserică. Sectarii, pentru ademenirea credincioșilor, deși combat actele de cult și evlavie, și-au însușit unele tradiții și datini străbune. Pericolul este iminent...

Exagerarea unor momente liturgice produc de asemenea tulburare. Evlavia trebuie să fie un mijloc de manifestare a credinței celei adevărate plecată dintr-un suflet care caută liniștea, căința, pocăința sinceră și respectul pentru cele sfinte.

„Spectacolul cu efecte exterioare” place unor indivizi fără sensibilitate. Biserica, prin harul ei, liniștește, calmează, satisface, nu estompează, irită sau îngâmfează. Preotul adevărat și misionarul încercat procedează cu mare delicatețe pentru a ajunge la unitatea duhului în legătura păcii (Efes. VI, 13), adică la comuniunea desăvârșită.

Deci, aspectul slujirii lui Hristos prin evlavie conștientă ține credincioșii în comunitate. În caz contrar, atât sectele, cât și grupările anarhice găsesc ușor teren favorabil.

După „Călăuză creștină” de P.I. DAVID

Dicționar religios

Baptism. Sectă creștină protestantă, apărută inițial ca protest împotriva bisericii anglicane oficiale și întemeiată de John Smith, care în 1606 fugi în Olanda; de aici, prin Roger William, secta ajunge în America, unde a continuat să se dezbrace. În Europa a apărut după 1834 și s-a răspândit în toate țările. În Ardeal a fost introdusă în 1884. Susține că Biblia este singura normă de credință și de morală, dintre cele șapte taine admite doar botezul, care se administrează numai celor adulți, neagă Tradiția și respinge ierarhia bisericească, venerarea Fecioarei Maria, crucea, icoanele și rugăciunile la înmormântare.

Baptisteriu. Vas în care se botează copiii la biserică; cristelniță, colimvitră; p. ext. capela în care se află cristelnița, alcătuită adesea o clădire mică aparte alipită de biserică.

Beatifica. (La catolici) A trece o persoană decedată în categoria fericiților, inferioră sfinților.

Bederniță. Piesă din veșmintele arhierelui, în formă de romb și având brodată pe ea cu fir scena Învierii sau o cruce, care se leagă cu un șnur după gât și care atarnă la nivelul gunechiului drept, simbolizând sabia spirituală cu care trebuie înarmat arhierul; se acordă și preoților pentru merite deosebite, odată cu rangul onorific de iconom stavrofor.

Belzebut (Beelzebul, Baalzebul), zeu adorat de canaaneni și de filistenii; (în Noul Testament) căpetenie a demonilor.

Blagoslovenie. Binecuvântare, blagoslovire.

Blagovestenie. (Pop.) Buna-Vestire, praznic împărătesc închinat Maicii Domnului, care se serbează la 25 martie.

Blasfemie. Defăimare, hulire a religiei, a dogmelor și a obiectelor de cult; defăimare a lucrurilor sfinte; hulă.

Bobotează. Sărbătoare creștină la 6 ianuarie, când a avut loc botezul lui Iisus Hristos de către Ioan Botezătorul.

Bogdaproste. Cuvânt de mulțumire adresat celui care dă pomană. * Loc adj. De bogdaproste = cerut sau căpătat de pomană.

Fișier patristic

Paladiu s-a născut pe la 364, în Galatia și a primit o solidă cultură clasică. A fost elev și prieten al lui Evagrie Ponticul. Potrivit informațiilor pe care le dă el însuși despre sine în *Istoria Lausiacă*, el a venit la Alexandria în timpul celui de-al doilea consulat al împăratului Teodosie, adică în 388. A stat trei ani în mănăstirile din jurul Alexandriei, un an în munții Nitriei și nouă ani în Chiliile din pustiul scetic. Aici a cunoscut el pe Evagrie Ponticul, sub a cărui îndrumare s-a format. Pleacă în Palestina, iar de aici în Bitinia, unde e ales episcop de Helenopolis. Se reîntoarce în Palestina unde se stabilește un an la Betleem și trei ani pe Muntele Măslinilor. Pleacă din nou în Egipt, unde rămâne patru ani printre monahii de la Antiochia în Tebaida. Pe la 400, Paladiu a luat parte la un sinod convocat de Sf. Ioan Gură de Aur la Constantinopol. Se pare că tot la Constantinopol a redactat *Istoria Lausiacă* și că a fost exilat ca ioanin în sudul Egiptului,

Paladiu

lui, la 406. A murit, probabil, înainte de 431.

Paladiu a lăsat două opere importante pentru istoria literaturii creștine de la începutul sec. V. Una se numește *Istoria Lausiacă* sau *Lavsiakonul* ori *Lavsaiakonul* și care-și dărește numele șambelanului imperial Lausus, căruia îi este dedicată. Paladiu precizează că obiectul cărții îl formează viețile „*prietenilor lui Dumnezeu*”, monahi și monahii, mai ales din Egipt și Palestina. După propriile sale cuvinte, Paladiu și-a adunat materialul fie din cele văzute de el personal, fie din cele ce i-au povestit alții. Nu e exclus ca el să se fi servit și de izvoare scrise în anumite capitole. Cu tot caracterul legendar sau quasi-legendar al unora din faptele relatate, *Istoria Lausiacă* trebuie socotită ca un excepțional de important izvor pentru istoria veche a monahismului și pentru ideile ce o conduc. Această istorie a avut de la început un succes considerabil datorat atât farmecului simplu al povestirilor ei, cât și curiozității cititorilor secolului V, care se interesau mult de viața monahală. Acest succes a amenințat de multe ori s-o compromită prin modificările și adaosele din partea copiștilor și a traducătorilor. Ca operă a unui autor care și-a petrecut o mare parte a vieții

printre personajele pe care le descrie, *Istoria Lausiacă* are o deosebită valoare documentară. Ea confirmă elementele esențiale ale biografiilor întemeietorilor monahismului și ajută la înțelegerea literaturii monahale. O altă lucrare a lui Paladiu este *Dialogul istoric despre viața și activitatea Fericitului Ioan, episcopul Constantinopolului*. Lucrarea pune în scenă pe un episcop oriental și pe un diacon Teodor - după modelul lui Phaidon - discutând la Roma asupra luptei dintre Ioan Gură de Aur și dușmanii lui. E mai mult o apologie decât o biografie, așa cum ar vrea să reiasă din titlu. Episcopul oriental - care nu e altul decât Paladiu însuși - vrea să sfășie pânza de minciuni care s-a țesut în jurul lui Ioan Gură de Aur. Pentru aceasta, el pregătește mersul istoric al conflictului cu ajutorul unor documente autentice. Acest Dialog este unul din cele mai importante izvoare asupra ultimilor ani ai Sf. Ioan Gură de Aur, atât prin cantitatea considerabilă a materialului, cât și prin spiritul critic care valorifică acest material. El a fost tradus în latinește de Fer. Ieronim. Nu se cunosc locul și data compoziției Dialogului. Se pare că a apărut în jurul anului 408.

După „Patrologie” de Preot Prof. Dr. Ioan G. COMAN

Grădina cu flori duhovnicești

Despre Dumnezeu însuși și raportul Lui cu făpturile – mai ales cu omul

Așa cum semințele au nevoie de ploaie, tot așa și noi avem nevoie de lacrimi. Așa după cum pământul trebuie arat și săpat, tot așa și pentru suflet, în loc de hârleț avem nevoie de ispite și necazuri, pentru ca el să nu odrăsească ierburi rele; pentru a i se înmuia asprimea, să nu se mândrească. Și pământul, fără o atentă prelucrare, nu aduce nimic sănătos ca roadă.

(Sf. Ioan Gură de Aur)

Dacă nu există om care să-i placă lui Dumnezeu fără ispite, atunci trebuie să-I mulțumim lui Dumnezeu pentru orice întâmplare plină de necaz.

(Sf. Marcu Ascetul)

Orice ispită de s-ar abate asupra omului, el trebuie să spună: „Aceasta e din mila lui Dumnezeu!”

(Avva Sisoe)

Când va veni ispita, nu căuta de unde și pentru ce a venit, ci îngrijește-te ca s-o rabzi cu mulțumire, fără vorbă și fără pomenire de rău.

(Sf. Marcu Ascetul)

În vremile de acum, Dumnezeu nu îngăduie astfel de ispite din partea vrăjmașului, cum au fost mai înainte; pentru că El știe că acum oamenii sunt slabi și nu le pot suferi.

(Sf. Antonie cel Mare)

Dumnezeu știe ce-i trebuie fiecăruia; El cunoaște măsura puterii și a neputinței fiecăruia.

Olarul știe cât trebuie să țină în foc vasele de lut; știe că cele ce se țin prea mult crapă - iar cele ce nu sunt ținute destul, nu se pot întrebuița. Cu atât știe Dumnezeu ce putere și ce grad trebuie să aibă focul ispitelor pentru vasele cuvântătoare ale Lui - pentru creștini - pentru ca ei să se facă destoinici pentru a moșteni Împărăția Cerurilor.

(Episcopul Ignatie de Caucaz)

Viața creștină

Faceți toate lucrurile din iubire și toate vi se vor părea ușoare

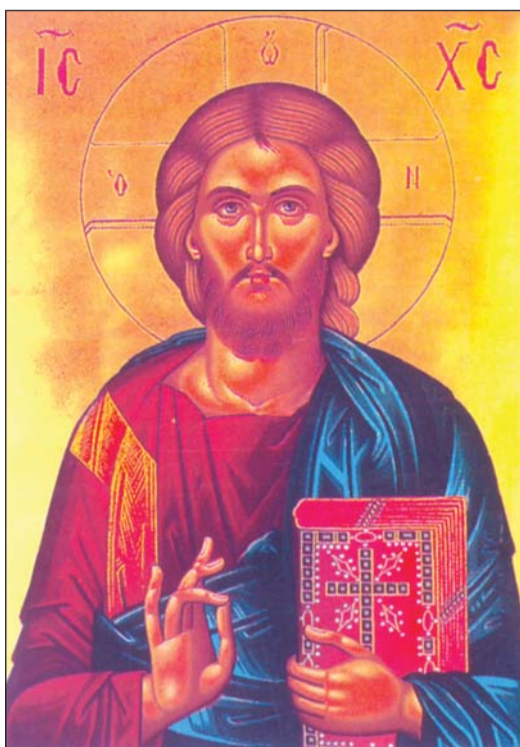
Încercați zi de zi să înlăturați micile voastre nemulțumiri pentru a preveni astfel un acces de mânie violentă. Stăpâniți-vă permanent nerăbdarea. Acolo unde este iubire, mânia nu mai are loc. Sorbiți iubirea din izvorul divin, iar când vă veți umple inimile cu ea veți deveni inaccesibili furiei altora. Pe lângă voi poate trece orice uragan de furie. Voi sunteți în adăpostul inimii voastre. Ne-fiind cu nimic alimentată - cu nici o replică, ci, din contra, cu dragoste -, mânia va pieri.

Ura nu există acolo unde este iubire, precum nu este întuneric acolo unde există lumină. Ura nu trăiește decât acolo unde este lipsă de iubire. Scoateți orice strop de ură din inima voastră și nu o veți mai vedea nici la ceilalți!

Umpleți-vă de Iubirea dumnezeiască! Veți deveni ca un magnet al iubirii, veți atrage toate inimile și ura nu va mai exista niciodată în jurul vostru. Nimeni nu va mai avea vreun motiv să vă urască. Intoleranța voastră față de ceilalți este cauza tuturor neînțelegerilor, a certurilor, a revoluțiilor, a războaielor.

Îngăduința este o imensă virtute individuală și socială. Prin intoleranță închidem orice poartă a înțelegerii frățești, iar prin toleranță deschidem toate porțile iubirii. Ordinea socială nu este decât un perpetuu schimb între oameni, o cerere și o ofertă de permanență. Cine nu oferă nu primește, oprește evoluția și progresul societății. Omul nu a fost creat pentru a trăi singur, ci în colectivitate, iar progresul lui spiritual nu poate avea loc dacă nu există armonie colectivă. Chiar în singurătate, omul se gândește permanent la semenii săi, la relațiile sale sociale cu ei.

Ca să înlăturăm ciocnirile neplăcute cu unii dintre ei, trebuie să-i considerăm ca pe niște ziduri, de care ne vom izbi cu atât mai dureros cu cât ne vom arunca cu puteri mai mari asupra lor. Depinde de viteza, de încăpățănarea și de violența cu care ne izbim de zid dacă vom suferi sau nu. Zidul nu ripostează decât după felul în care îl tratăm. În loc să folosim inteligența și înțelegerea și să ne facem un sprijin din zid, o apărare, noi îl transformăm în călău.

Fiecare trebuie să se preocupe numai de el însuși. Dacă fiecare ar aștepta să facă binele numai dacă semenul lui îl face întâi, nu ar mai exista nici un progres în omenire. Și noi suntem niște ziduri pentru alții, și din efortul continuu al fiecăruia se naște înțelegerea comună.

Noi, în general, suntem amabili și binevoitori cu străinii, în timp ce cu cei apropiați din familia noastră suntem duri și lipsiți de maniere, egoiști și tirani. Vrem să fim menajați și să nu ni se atragă atenția asupra nici unui defect. Dacă însă ați încerca, de dimineața până seara, o gimnastică a iubirii și a voinței, a tactului și a inteligenței, ați deveni cu timpul o forță căreia nimeni nu-i va mai putea rezista. De unde să câștigați puterea și rezistența? Mândria este cea care vă oprește să o faceți numai din iubire. În fond, acesta este singurul secret de a reuși, iubirea; o singură

formulă de izbândă, iubirea; o singură părghie a vieții, iubirea. Faceți toate lucrurile din iubire și toate vi se vor părea ușoare. Tratați toți oamenii cu dragoste și toți vă vor deveni prieteni.

Abordați toate evenimentele cu iubire. Deschideți ochii plini de dragoste asupra universului și universul vă va privi cu aceiași ochi. Mergeți deci către Prietenul dumnezeiesc, care nu este altceva decât Iubirea universală în adâncul inimii voastre. Identificați-vă cu această iubire! Faceți din ea respirația voastră zilnică și atitudinea ființelor și lucrurilor din jurul vostru se va schimba radical.

Când vă aflați pradă unei adversități, nu acuzați nici destinul, nici providența, ci cercetați unde anume ați greșit. Atâta timp cât nu veți renunța la greșelile voastre, viața vi se va părea greu de suportat și adversarii de neînvinși.

Atunci când sunteți enervați - probă a slăbiciunii voastre -, când un gest, un zgomot, un obstacol oarecare vă calcă pe nervi, respirați adânc și foarte încet, apoi relaxați-vă mușchii, fără să vorbiți. Puneți o barieră între voi și obstacol, forțați-vă să nu mai pricepeți nimic, fixați-vă atenția în altă parte, și cea mai sigură liniștire este... crucea lui Hristos. Retrațiți mental toată agonia Lui, și enervarea voastră va pieri.

Conviețuirea oamenilor ar fi mult mai simplă și mai armonioasă dacă mândria ar fi lăsată la o parte, dacă fiecare s-ar sili în interesul celorlalți, precum furnicile. Oamenii însă, în tot ceea ce fac, vor să-și manifeste superioritatea; aceasta este singura lor grijă în toate acțiunile întreprinse. Dar, în fond, dacă ei s-ar gândi care este avantajul pe care realmente îl dobândesc din această atitudine, ar constata că pentru o satisfacție de o clipă a mândriei și a vanității își provoacă mii de răni secrete. Cel care are o mândrie exagerată, acută, este veșnic ca un jupuit de viu, într-o veșnică dispută cu oricine, nemulțumit de orice, iar inima lui este o rană permanentă.

După "Hristos, Prietenul clipelor de grea încercare" de Georges BARBARIN

Rază de Lumină

Cine-i drept înaintea Domnului?

Demult, un om l-a întrebat pe un bătrân călugăr:

- Părinte, cine-i drept înaintea lui Dumnezeu? Am auzit povestindu-se despre o mare minune: un om care putea să zboare, să se înalțe singur în văzduh. Este acesta semn că-i drept înaintea lui Dumnezeu, asemenea sfinților?

-Nu, fiule, nici vorbă!

-Dar am auzit povestindu-se și despre un om care putea să meargă pe apă. Este acesta drept înaintea lui Dumnezeu?

-Nici acesta?

-Dar atunci, cine este drept?

-Este cel care-și duce viața liniștit, în credință și în frică de Dumnezeu. Dacă Dumnezeu ar fi vrut ca noi să zburăm, atunci ne-ar fi dat aripi.

Rostul nostru este de a fi buni creștini. Pentru a fi sfânt nu trebuie să te înalți în văzduh cu trupul; doar sufletul să ți se înalțe spre cer prin rugăciuni și fapte bune. Nici nu trebuie să mergi pe ape; doar sufletul tău să rămână mereu deasupra păcatelor și să nu se afunde în ele. Doar așa, cu un suflet curat poți avea o viață curată. Doar așa, te poți chema bun creștin și poți spera în mântuire. Cel drept se va cunoaște, astfel, după viața sa liniștită și după traiul cumpătat. Iar acel om va fi drept și înaintea oamenilor, și înaintea lui Dumnezeu.

† † †

„Îi cinstim pe sfinți, imitându-i.”

(Sfântul Ioan Gură de Aur)

Moaștele Sfântului Apostol Pavel vor fi prezente la Iași

Înalt Prea Sfințitul Daniel, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a anunțat aducerea la praznicul Cuvioasei Parascheva, de către Mitropolitul de Veria, a unor fragmente din moaștele Sfântului Apostol Pavel: "Același ÎPS Panteleimon care ne-a invitat acolo, care a fost anul trecut aici la Iași și ne-a adus un fragment din Sf. Cruce a Mântuitorului Iisus Hristos, ne-a făgăduit că, și anul acesta, va veni cu un alt dar: o părticică din moaștele Sf. Ap. Pavel, cel mai mare misionar al lui Hristos din toate timpurile. Această vizită cu moaștele Sf. Ap. Pavel în preajma sărbătorii Cuv. Parascheva, mai precis el vine în data de 9 sau 10 octombrie și

moaștele pleacă în 17 octombrie, deci, mai multe zile vor sta aici moaștele Sf. Ap. Pavel". Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Daniel a reliefat faptul că venirea moaștelor Sfântului Apostol Pavel se încadrează în aniversarea celor 120 de ani de la recunoașterea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române: "Această vizită, acest pelerinaj cu moaștele Sf. Ap. Pavel de la Veria, unde el a predicat, la Iași, se înscrie în anul jubiliar 2005, când prăznuim 120 de ani de la recunoașterea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române. Sf. Ap. Pavel este Apostolul care a înființat, care a întemeiat cele mai multe biserici locale, dintre toți apostolii și pentru a aminti faptul că el a

înființat biserici în diferite orașe ale lumii, noi dorim să îl cinstim în mod deosebit și să învățăm de la el să apărăm credința, să cultivăm credința în familie, s-o transmitem generațiilor prezente și viitoare, să înțelegem taina Bisericii lui Hristos".

Țara Sfântă riscă să rămână fără creștini

Ierarhii membri în Conferința episcopilor ortodocși canonici din Statele Unite ale Americii își exprimă îngrijorarea față de reducerea numărului de creștini în Țara Sfântă. Cu fiecare lună, populația creștină a acestei zone, în special cea ortodoxă, se diminuează simțitor și aceasta din pricina emigrației înspre zone mai sigure. Nu atât mijloacele de susținere a vieții sunt acele care lipsesc creștinilor, cât mai ales siguranța zilei de mâine. În condițiile în care Orientul Mijlociu reprezintă un spațiu în care lipsa de securitate este evidentă, creștinii preferă să se refugieze în zone mai sigure din Asia Mică sau Europa. Această emigrație este favorizată și de discriminările la care este supusă populația de credință creștină de către autoritățile palestiniene sau israelite. Comunicatul episcopilor americani cheamă pe toți cei responsabili să acționeze pentru ca Țara Sfântă să nu fie depopulată de creștinii care timp de două milenii au dat mărturie despre lucrurile minunate întâmplare în acele locuri. "Țara Sfântă nu are nevoie de custozii ai unor monumente cât mai ales de comunități creștine care să trăiască potrivit Evangheliei vestită chiar pe acele meleaguri. De aceea, se cuvine ca toți creștinii și, în special, creștinii ortodocși americani să susțină și material, și spiritual comunitățile creștine din Țara Sfântă". În acest sens, conferința episcopilor ortodocși americani, împreună cu Consiliul Național al Bisericilor lui Hristos din Statele Unite, au inițiat un program intitulat "Barierele nu aduc libertate", menit să încurajeze pe creștinii Țării Sfinte să treacă cu bine de încercările din ultima vreme.

La Ierusalim a fost descoperită scaldătoarea Siloamului

Câțiva muncitori, din vechiul Ierusalim, au dat peste ruinele scaldătorii "Siloamului", unde Iisus Hristos, conform Sfintei Evanghelii după Ioan, a vindecat un bărbat, care era orb din naștere. Muncitorii au descoperit scaldătoarea la sub 200 de metri de o altă scaldătoare, construită între anii 400 și 460 d.Hr., de către împărăteasa bizantină Evdochia. Arheologii afirmă că, scaldătoarea, care este amintită în Sfânta Evanghelie după Ioan, a fost construită în primul secol și a fost distrusă de către împăratul roman Titus, în anul 70 d.Hr. Noua descoperire contrazice afirmațiile unor experți care au susținut că, nu există o scaldătoare a "Siloamului" și că Sf. Evanghelist Ioan s-a folosit de o invenție religioasă.

Centru ortodox pentru tineretul din Tirana

PF Anastasios, primatul Bisericii Ortodoxe a Albaniei, a inaugurat recent un centru pentru tineret în capitala Tirana. Acest centru, botezat "Bethleem", se dorește a fi un spațiu în care tinerii să se întâlnească, să se cunoască și să se ajute. "Biserica noastră este formată în mare parte din tineri - a arătat arhiepiscopul în cuvântul de învățătură ce a urmat slujbei de sfințire a centrului. De aici și grija deosebită a Bisericii noastre de a ajuta în orice fel ca visurile acestei generații să devină realitate, de aceea, a continuat PF sa, centrul

"Bethleem" va constitui, în primul rând, un motiv pentru educarea în spirit creștin a noilor generații și mai apoi un loc în care tinerii vor găsi o masă caldă, un consilier pe probleme de carieră și chiar un birou care se ocupă cu găsirea de locuri de muncă pentru tinerii fără posibilități. Toate acestea, a menționat arhiepiscopul Anastasios în încheierea cuvântului său, arată că grija Bisericii noastre nu se referă numai la suflet, ci și la trup, nu numai la propășirea spirituală, ci și materială a tuturor credincioșilor ei".

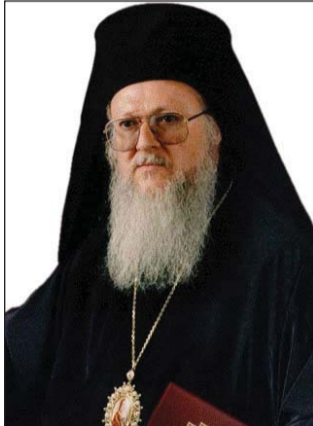

Curierul creștin

Patriarhul Ecumenic al Constantinopolului, a condamnat abuzurile statului turc

Sanctitatea Sa Bartolomeu I, Patriarhul Ecumenic al Constantinopolului, a condamnat încercările statului turc de a confisca încă o proprietate ce aparține Bisericii "Sf. Gheorghe", din Fanar. „Suntem cetățeni cu drepturi depline ai acestei țări și dorim, nici mai mult, nici mai puțin, să fim tratați ca atare, și nu ca cetățeni de mână a doua doar pentru faptul că suntem creștini”, a declarat Patriarhul. Protestul său survine în condițiile în care Turcia dorește să adere la Uniunea Europeană. Oficialii de la Bruxelles au cerut, în repetate rânduri, guvernelor de

la Ankara să se asigure că respectarea drepturilor religioase în Turcia este o realitate și nu doar un deziderat. Aceste afirmații, de o duritate fără precedent, au fost rostite de către Patriarhul Ecumenic la deschiderea oficială a unei tabere pentru copii, la care, din cauza piedicilor puse de către autoritățile turce, nu ajunseseră de fapt nici unul din grupurile de copii anunțate. Faptul acesta a produs consternare printre credincioșii ortodocși greci din Turcia, care se văd confrunțați, în ultima vreme, cu un val de persecuții din partea statului turc, fără precedent. Aceasta

în ciuda protestelor tot mai vehemente venite atât din partea oficialilor Patriarhiei, cât și din partea organismelor internaționale.

La Arad a fost descoperită o biserică din secolul al XI-lea

La Frumușeni, județul Arad, arheologii au descoperit vestigiile unei biserici din secolul al XI-lea. Arheologii Complexului Muzeal Arad, în colaborare cu specialiști de la Institutul de Arheologie și Istoria Artei, din Cluj-Napoca, și Universitatea „1 Decembrie”, Alba Iulia, au descoperit în zonă izvoare istorice care vorbesc despre viața unei comunități monahale, ce număra 20 - 30 de călugări.

Potrivit declarațiilor arheologului Andrei Rusu, șeful șantierului arheologic de la Frumușeni, biserica a fost atestată documentar la 1183, dar a funcționat din jurul anului 1100. Deși la început a aparținut Bisericii Ortodoxe, lăcașul a fost preluat de romano-catolici, iar până la sfârșitul secolului al XVI-lea a fost mănăstire benedictină, după care nu a mai fost locuită.

S-au descoperit ruinele unei mănăstiri în care s-au păstrat moaștele Sf. Ap. Matei

Arheologii kirghizi au descoperit, lângă lacul Issik-Kul, din nordul țării, ruinele unei mănăstiri armene în care se credea că se păstrează moaștele Sf. Ap. Matei. Potrivit agenției Interfax, Vladimir Ploskikh, liderul expediției arheologice, a declarat că ruinele au fost descoperite, după îndelungi căutări lângă satul Tiuf, fiind situate într-un loc protejat din trei părți de ape. Căutarea mănăstirii armene a început încă din anul 2000, ideea descoperirii ei pornind de la diverse informații redate de către cei care au vizitat-o de-a lungul timpului. Potrivit tradiției, spre sfârșitul vieții sale, Sf. Evangelist Matei a predicat în India, dar a trecut la Domnul pe drumul de întoarcere, undeva prin Kirghizia, nu înainte însă de a fi fondat câteva comunități creștine în zonă. Arheologii kirghizi, împreună cu cercetători ruși și germani, au început căutările presupusului mormânt al Apostolului Matei, sperând într-o descoperire deosebită.

Episcopul de Breda, Olanda, dorește convocarea celui de-al III-lea Conciliu Vatican

Monseniorul Martinus Muskens, Episcop de Breda, Olanda, a afirmat necesitatea convocării unui al III-lea Conciliu Vatican care să examineze mai multe probleme de actualitate cum ar fi, celibatul preoților și mandatul pe viață al Papei. „Există foarte mulți credincioși căsătoriți, care au beneficiat de o foarte bună educație, care sunt devotați Bisericii și care posedă autoritate printre ceilalți credincioși... aceștia ar putea fi consacrați preoți”, a afirmat Monseniorul într-un interviu acordat unei televiziuni din Olanda, în data de 27 august a.c. De asemenea, Episcopul Martinus Muskens a declarat că Papa ar trebui să fie ales pentru o perioadă de timp delimitată, între 10 și 15 ani, și a apreciat vârsta de 85 de ani ca fiind potrivită pentru retragerea din funcție a unui Papă.

SS Bartolomeu I va vizita SUA

ÎPS Demetrius, arhiepiscopul diecezei ortodoxe grecești din Statele Unite ale Americii, a anunțat în cursul unui interviu acordat cotidianului "National Herald" că Sanctitatea Sa Bartolomeu I, Patriarhul Ecumenic de Constantinopol, va efectua o vizită în această țară în cursul anului viitor. Această vizită pastorală se va desfășura în perioada 2-6 ianuarie 2006 și va avea ca punct de atenție mitropolia de Atlanta, unde este arhiepiscop

Prea Sfințitul Alexios. Patriarhul Ecumenic va celebra o liturghie de Bobotează în localitatea Tarpon Spings, pentru a marca astfel împlinirea a o sută de ani de la sfințirea bisericii catedrale din localitate, ce are hramul Sfântului Nicolae. De asemenea, în program mai este trecut și o vizită la catedrala din orașul New Orleans, Louisiana, prima biserică grecească construită pe pământ american în anul 1864.

Teodoros al II-lea, Patriarhul Alexandriei și al întregii Africi, a vizitat Cipru și Creta

Sanctitatea sa Teodoros al II-lea, Patriarhul Alexandriei și al întregii Africi, și-a încheiat vizita oficială întreprinsă în Cipru și Creta. Începută pe data de 2 august a.c., vizita Patriarhului alexandrin a produs o mare bucurie credincioșilor acestor locuri, mai ales că Teodoros al II-lea este cunoscut ca un apropiat al Bisericii Ortodoxe Grecești. Programul vizitei sale a fost unul foarte încărcat, presupunând întâlniri cu oficiali și responsabili guvernamentali, cu înalte fețe bisericesti, participări la slujbe religioase, la lansări de carte și conferințe teologice. Scopul declarat al acestei vizite a fost strângerea de ajutoare pentru locuitorii câtorva sate din Niger, stat lovit de foamete. În plus, potrivit unui comunicat de presă al Patriarhiei, Sanctitatea sa Teodoros al II-lea a cerut sprijinul autorităților eclesiastice, în special, în susținerea și încurajarea activității misionare ortodoxe în Africa. În momentul de față, în Africa există foarte multe parohii ortodoxe în care un preot ajunge o dată la două sau trei săptămâni, singurii misionari care se străduiesc să propovăduiască cuvântul lui Dumnezeu fiind dăruiți mai degrabă de bisericile ortodoxe din S.U.A. sau din Apusul Europei, decât de bisericile din spațiile tradițional ortodoxe. În ultimii 10 ani, numărul credincioșilor ortodocși ai acestei Patriarhii a crescut de douăzeci de ori, în aceste condiții fiind nevoie atât de preoți pregătiți și plini de râvnă, cât și de ajutoare materiale pentru construcția de biserici, școli și dispensare medicale.

Persecuția ortodocșilor în provincia Kosovo continuă

ÎPS Amfilohie, Mitropolit de Muntenegru, a trimis o scrisoare deschisă primului-ministru muntenegrean, Milo Djukanovic, în care deplânge distrugerea unei alte biserici creștine în zona Kosovo la cererea deputaților albanezi musulmani. Este vorba despre bisericuța cu hramul "Sfânta Treime", din Rumjia, zidită în urmă cu zece secole de către credincioșii ortodocși sârbi, la o înălțime de peste 2000 de metri, în memoria Sf. Iovan Vladimir, a cărui cruce se păstrează în altarul bisericii. Mitropolitul Amfilohie a subliniat faptul că însuși Patriarhul Pavle a oprit anul trecut o mulțime care dorea să distrugă o moschee în Belgrad și că astfel de gesturi ar fi trebuit prețuite de comunitatea musulmană din Kosovo. Ministrul amintit a justificat distrugerea bisericii prin aceea că se află într-o zonă protejată prin lege și declarată monument al naturii. Arătând ușurătatea unui astfel de demers, ÎPS Amfilohie își încheie scrisoarea subliniind că Mitropolia sa, care are doar dreptul de a ridica biserici, nu și de a le distruge, nu-și va da acceptul pentru dărâmarea bisericii "Sf. Treime", din Rumjia. Până în prezent, peste 150 de biserici ortodoxe au fost distruse în provincia Kosovo.

Biserica Ortodoxă a Antiohiei din America se retrage din Consiliul Național al Bisericilor

Adunarea Generală a Diecezei Americane a Bisericii Ortodoxe a Antiohiei a votat recent retragerea din Consiliul Național al Bisericilor (C.N.B.), cel mai mare organism ecumenic din Statele Unite ale Americii. Adunarea generală, care s-a ținut la Dearborn, Michigan, a ținut să precizeze faptul că această retragere nu este doar o suspendare temporară a calității de membru a acestei Biserici în organismul ecumenic amintit, ci este o retragere unilaterală din toate structurile Consiliului. Atât clericii, cât și

laicii ortodocși adunați au votat în unanimitate decizia de a părăsi C.N.B. Printre motivele invocate, cel mai recent este acela al refuzului lui Bob Edgar, secretarul general al Consiliului, de a considera căsătoria drept o unire dintre un bărbat și o femeie. ÎPS Filip, mitropolitul diecezei antiohiene, a adăugat și faptul că, oricum, dialogul cu celelalte comunități ecleziale creștine din cadrul structurii ecumenice s-a dovedit infructuos, și, ca atare, prezența Bisericii sale în cadrul C.N.B. nu mai era justificată.

Teoria creaționistă și cea evoluționistă la egalitate în SUA

Președintele american, George W. Bush, a recomandat Departamentului pentru Educație din SUA să organizeze cursuri în cadrul școlilor, care să ia în considerare și teoria creaționistă privind originea lumii, alături de cea evoluționistă, așa cum a fost ea formulată de Charles Darwin. Președintele american a afirmat aceasta în cadrul unei întâlniri cu reprezentanții mass-media americane, organizată la Casa Albă. Mai multe cercuri conservatoare

din SUA au susținut poziția potrivit căreia teoria creaționistă, aflată ca formulare între știință și religie, să se bucure de aceeași atenție din partea profesorilor de biologie ca și teoria lui Darwin. În schimb, asociații renumite ale oamenilor de știință americani se opun însă introducerii acestei discipline în școli, pe motiv că nu este fundamentată științific și că nu poate fi probată intervenția inteligentă a unui creator în crearea și organizarea vieții pe pământ.

A fost ales noul Patriarh al Ierusalimului

Biserica Ortodoxă a Ierusalimului, leagănul civilizației creștine, are un nou Patriarh în persoana Sanctității Sale Teofil al III-lea. Sfântul Sinod al Bisericii Ierusalimului a purces la o nouă alegere de patriarh, după ce fostul patriarh, Irineu I, a fost depus din slujba sa la data de 5 mai 2005. Decizia Patriarhatului de depunere a lui Irineu I a fost recunoscută de către Conferința reprezentanților tuturor Bisericilor Ortodoxe, care s-a ținut la Constantinopol, în data de 25 mai a.c. Alegerea patriarhului a avut loc în trei runde, potrivit uzanțelor specifice. Prima rundă a avut loc în data de 20 iulie, când Sfântul Sinod alege și propune o listă cu trei candidați. Pe 22 august, Sinodul, format din 14 episcopi, 21 stareți ai mănăstirilor din Ierusalim și dimprejur și 12 preoți de mir, a fost convocat să participe, în Biserica "Sfântului Mormânt", la alegerea noului patriarh. Astfel, a ajuns Teofil, Mitropolit de Tabor, cel de-al 97-lea patriarh și cel de-al 104-lea succesor al Sf. Iacob, primul episcop al Ierusalimului. Mai lipsește doar recunoașterea din partea autorităților palestinene, israeliene și iordaniene pentru ca el ales să fie oficial întronizat ca patriarh. Sanctitatea sa Teofil al III-lea s-a născut în anul 1952, în localitatea Gargaliani, regiunea Messinia, din Grecia. În anul 1964 a intrat în frăția Sfântului Mormânt și a fost admis la școala de studii teologice ortodoxe din Ierusalim, ale cărei cursuri le termină în 1970. În același an, este tuns în monahism de către patriarhul de atunci Benedict al Ierusalimului. A fost hirotont preot, iar din 1975 și-a continuat studiile de teologie la Facultatea de teologie ortodoxă din Atena. Între 1988 și 1991 a fost reprezentantul patriarhiei pe lângă Consiliul Mondial al Bisericilor, iar între 2001 și 2003 a reprezentat aceeași biserică pe lângă Patriarhia Rusiei. La data de 14 februarie 2005 a fost ales Mitropolit al Taborului, funcție în care a rămas până la data alegerii sale ca patriarh.

Biserica "Sf. Nicolae" Domnesc, în prezent paraclis al Mănăstirii „Sfinții Trei Ierarhi”, datează din a doua jumătate a secolului al XV-lea, fiind cea mai veche biserică din Iași. Ea se află în partea de răsărit a vechii incinte a Curții Domnești, pe care o deservea. Zidirea acestei biserici a început la 1 iunie 1491 și a fost terminată la 10 august 1492. Face parte din salba de ctitorii a Bincredinciosului Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt.

Arhitectura ei exterioară conjuga, în modul cel mai armonios, piatra, cărămida aparentă și teracota, dispusă în discuri smălțuite policrome.

În decursul secolelor XVII și XVIII, biserica a suferit grave deteriorări de pe urma incendiilor și cutremurelor, încât a necesitat numeroase reparații. În 1676, din inițiativa voievodului Antonie Ruset, a avut loc o restaurare generală, care a continuat și sub domnia lui Gheorghe Duca, până în 1680. Între 1703 și 1705, au fost făcute noi reparații, cu cheltuiala Doamnei Ana, soția lui Mihail Racoviță Voievod. În 1725 a ars și a rămas în stare de ruină până în 1758, când a fost restaurată de Ioan Teodor Calimachi, cu cea mai frumoasă rânduială și faptură.

Ultima restaurare generală a avut loc între anii 1888-1904 când, practic, edificiul a fost descompus bucată cu bucată pentru a fi reconstruit din temelii. Lucrările au fost conduse de către arhitectul francez

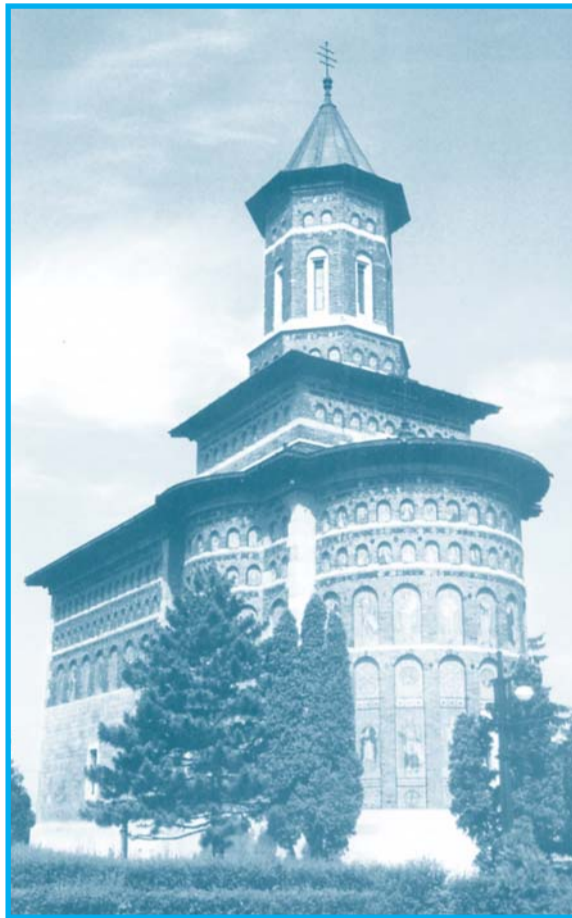
Andre Lecompte de Nouy. Modificările pe care acesta le-a adus în exterior au constat în supraînălțarea zidurilor prin adăugarea unui al treilea rând de ocnițe, baza pătrată a turlei și deschiderea ușii de acces în peretele de apus, pe axul longitudinal al bisericii.

Interiorul nu mai păstrează nimic din stilul tradițional moldovenesc. Peretele despărțitor dintre naos și pronaos a fost înlocuit de arcade sprijinite pe două coloane. Pereții și bolțile sunt acoperite cu o frescă pe fond albastru, realizată cu măiestrie de francezii Boris Bernard, Emilie Memptot și P. Maurital. Mobilierul bisericii, inclusiv iconostasul, este lucrat în lemn poleit cu aur.

De la voievodul Antonie Ruset se păstrează două sfeșnice de bronz masiv, lucrate în stilul renașterii italiene.

Astăzi, din zidul care împrejmuea biserica au rămas doar câteva ruine vizibile în partea de sud și de nord, lângă Casa Mitropolitului Dosoftei.

Până spre sfârșitul veacului al XVII-lea, Biserica "Sf. Nicolae" Domnesc a servit drept Catedrală mitropolitană. În chiliile dimpre-

Arhitectura

În forma prezentă, biserica "Sfântul Nicolae" din Iași păstrează arhitectura construcției originale, cu micile alterații făcute, cu voie sau fără de voie, de arhitectul francez Andre Lecompte de Nouy. Concepută ca o biserică princiară și loc de înmormântare pentru familia domnitoare, biserica nu excelează prin dimensiuni, ci, mai degrabă, prin decorația exterioară specifică epocii Dreptcredinciosului voievod Ștefan cel Mare.

Caracterul zvelt al clădirii este sugestiv pentru tendința spre ascensiune a sufletului omenesc către ceruri. Turla se aseamăna cândva celei de la Mănăstirea Neamț sau Putna, imitând forma bradului din pădurile din Moldova, unde principele dreptcredincios obișnuia să zidească mănăstiri. Acoperișul cu panta frântă, de o eleganță aparte, avea și o latură practică, aceea de a îndepărta zăpezile și

apa de la baza zidului și, prin aceasta, de a proteja pereții pictați în imagini policrome.

În secolele XVII și XVIII au fost adăugate alte două altare, fiind cunoscută ca „Biserica cu trei altare”, lucru neobișnuit pentru o biserică ortodoxă. Fiecare altar era dedicat unui sfânt anume: Sf. Nicolae, Sf. M. Marina și Sf. Arhidiacon Ștefan. Astăzi cele două cruci din piatră din laturile bisericii marchează locul unde au fost cele două altare.

Specific aceleiași perioade sunt ni-

șele pictate cu chipuri de sfinți. Mai mult chiar, ca și în cazul mănăstirilor pictate din Bucovina, pereții exteriori ai sfântului altar sunt decorați cu portretele filozofilor greci vechi, aceia care, înainte de venirea lui Hristos, au vorbit despre monoteism, pregătind astfel calea spre o mai ușoară primire a veștii celei bune a venirii lui Hristos. Arhitectural, sfântul locaș are forma crucii, a stilului neobizantin cu liniile drepte ale stilului de navă din perioada mai timpurie. Absidele care formează planul întreit sunt discrete și perfect simetrice.

Privită în totalitatea ei, construcția reduce aminte, cel puțin în parte, de imaginea timpurilor trecute când credința lua formele perfecte ale geniului uman, ca un strigăt către ceruri.

Biserica "Sf. Nicolae" Domnesc rămâne un simbol al nobilității înaintașilor noștri, un loc plin de rugăciune și șoapte, un simbol al învățării scrisului și cititului în limba română, un simbol al dăinuirii.

Stimați cititori,

Orice întrebare sau sugestie referitor la tematica ziarului o puteți expedia pe adresa: 31 August 1989 nr. 161, Chișinău, pentru

„Misionarul”, sau la telefonul 22.60.43.

În fiecare duminică între 7.00 și 8.30 la TVR1 puteți urmări emisiunea „UNIVERSUL CREDINȚEI”, realizată de redacția „VIAȚA SPIRITUALĂ”

PĂTĂRIARHIA ROMÂNĂ
MITROPOLIA BASARABIEI ȘI EXARHIAȚUL PLĂTURILOR
CENTRUL DE PELERINAJ
"EMMAUS"

PELERINAJE - 2005

✦ MĂNĂSTIRI ✦ SCHITURI ✦ BISERICI ✦ ICOANE FĂCĂTOARE DE MINUNI ✦ SF. MOAȘTE ✦

ARDEALUL, OLTENIA și ȚARA ROMĂNEASCĂ
16 - 18 SEPTEMBRIE 2005 (3 zile)
✦ Circuit în împărăția CARPAȚILOR ✦

ZIUA 1, VINERI
✦ **BUȘTENI**: urcare cu telefericul în munții BUCEGI din CARPAȚI, Sfinxul, Babele, Crucea din muntele Caraiman (urcare pe jos);
✦ **SINAI**: Castelele PELEȘ și PELIȘOR; ✦ **SINAI** - participare la Vecernie.

ZIUA 2, SÂMBĂTĂ
✦ **Castelul BRAN**; ✦ **Pașii BRAN - RUȘĂRI**; ✦ **MĂNĂȘTI**: ICOANA FĂCĂTOARE DE MINUNI AI MAICII DOMNULUI - UNA DIN CELE MAI VECHI ICOANE CREȘTINE; ✦ **CURTEA de ARGEȘ**: Moaștele Sf. Muc. FILOFTEIA, Fântâna meșterului Manole, Curtea Domnească; ✦ **TRANSFĂGĂRĂȘANUL** - Valea Oitului; ✦ **COZIB**: Mormintele lui MIRCEA cel Bătrân și al monahiei Teofana, mama lui Mihail Viteazul, popas pe malul râului Oit; ✦ **TURNU**: participare la Vecernie.

ZIUA 3, DUMINICĂ
✦ **BRĂNCOVEANU** - Sâmbăta de Sus: participare la Sf. Liturghie, cuvinte duhovnicești cu părintele Teofil Păruțianu; ✦ **BRĂFOVI**: ✦ **SF. NICOLAE**, Muzeul-Prima Școală Românească, ✦ **Biserica Neagră**, Piața Sfatului, program liber în oraș - 1 oră.

Plecarea din fața Mitropoliei BASARABIEI: Joi, 15 septembrie, ora 19.
Sosirea la Chișinău: Luni, 19 septembrie, ora 6.

Relații: ☎ 22-60-43 (orele 9-15), 33-13-10 (orele 19-21), ☎ 0-693-36366

Apel către credincioși

Iubiți frați și surori,

Parohia "Sfântul Apostol Andrei" din orașul Strășeni solicită ajutorul dvs. pentru ridicarea bisericii din localitate.

Puteți susține această construcție devenind membri de onoare ai Parohiei "Sfântul Apostol Andrei" printr-o contribuție de cel puțin 10 dolari pe lună sau cât vă lasă inima.

Veți fi pomeniți la slujbele zilnice din această parohie.

Domnul să vă răsplătească darul!

Trimiteți pomelnicul și cecul la următoarea adresă:

Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Petru

Str.31 august 1989 nr.161

2004 - Chișinău, Republica Moldova

Telefon +40992.22.60.43

Rechizitele bancare ale parohiei ortodoxe române cu hramul "Sfântul Apostol Andrei":

Cod fiscal 34066860

Cod bancar 280101772

BC MOLDOVA-AGROINBANC SA filiala Strășeni

Lei 2251627012109

USD 2251727022109

EURO 2251827032109

Preot paroh Alexandru Bogoz

Suma:	
Numele:	
Adresa:	
Telefon:	
Email:	

Citiți și răspândiți
"MISIONARUL"

Indice 21714

Apare lunar în limba română

ADRESA:
str. 31 august 1989 nr. 161
Chișinău, MD-2004
Tel./Fax: (373 22)22 60 43

Înregistrat la Ministerul Justiției la 17 decembrie 2003 cu nr. 147

COLEGIUL DE REDACȚIE: Î.P.S. Mitropolit și Exarh PETRU, Prot. Anatolie GONCEAR, protopop de Chișinău, Prot. Valeriu CERNEI, protopop de Bălți, Prot. Gheorghe UNTILĂ, protopop de Cahul, Prot. Victor RUSU, protopop de Edineț, Prot. Mitr. Gheorghe EȘANU, protopop de Ungheni, Prot. Anatolie BALAN, protopop de Lăpușna, Pr. Vadim DIMITRENCO, protopop de Tighina.

Redactor-șef - Anatol TELEMBICI, redactor-șef adjunct - Preot Vlad MIHĂILĂ, secretar - Viorel BOLDUMA, scriitori - Preot Eugeniu NAZARCIUC.

Tipar: "PRAG-3",
Chișinău,
str. Petricani, 94.
Tiraj: 1500 ex.
Comanda nr. 1692